

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 150-480, 350-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. március 5.

bb 1. magyar népzene kutató indiában

1 ms/gk-lm sr

1968. március 5.

a cigányok népzenejének kiváló ismerője vig rudolf, az akadémia népzene kutató csoportjának tudományos munkatársa. kilenc éve tanulmányozza a hazai cigányok népzenejét, hosszabb gyűjtőutakat tett a szovjetunióban és romániában is. ezért választotta őt kodály zoltán, amikor az unesco ösztöndíjával alkalom adódott egy magyar népzene kutató indiai gyűjtőutjára. a nyelvészek egybehangzó véleménye szerint ugyanis a cigányok eredete indiában keresendő, s az ottani népzene tanulmányozása sok zenei összefüggést is feltárhat.

vig rudolf a napokban tért haza több mint nyolchónapos utjáról, amiből fél évet indiában töltött.

- ez a kontinensnyi ország az élő népzene, a népzenei hagyomány csodálatos gazdagságát és sokrétűségét kínálja a kutatóknak - emlékezik vissza utjára. - ezideig jóformán senki sem vizsgálta india népzenejét. az én célom a hazai cigányzene és az indiai népzene közötti összefüggések kutatása volt. a köztökon kívüli törzsek zenéjét tanulmányoztam elsősorban. a kasztrendszert ugyan a függetlenné vált indiában hivatalosan eltörölték, az évezredek hagyomány azonban nem tűnik el máról-hólnapra, bizonyos vonatkozásokban ma is él.

- indiai tartózkodásom alatt kilenc állam területén jártam. tízezer kilométernél hosszabb utat tettem meg a legkülönbözőbb közlekedési eszközökkel, a repülőgéptől a jeepig. az utatlan utakon, nehéz terepen ez az utóbbi bizonyult a legalkalmasabbnak. a törzsi zenékből mintegy 400 dallamot sikerült magnetofonszalagra vennem. ezenkívül körülbelül száz felvételt készítettem az indiai műzene alkotásaiból. felvételeimről másolatot hagytam az ottani kollégáknak, akik a dalok szövegeinek leírásában segítettek.

/folyt. köv./

de

bb 1. /magyar népzene kutató ... 1. folyt./-lm

- a gyűjtött anyag elemző feldolgozása természetesen csak ezután kezdődik, de néhány alapvető előadásbeli hasonlatosság máris megállapítható a kelet-európai cigányzenével. így például közös vonás, hogy a szöveg nélküli táncdallamokat bizonyos szótagok virtuóz alkalmazásával éneklék. az is közös sajátosság, hogy legtöbbször ritmuskísérettel éneklék dallamaikat. erre a legkülönbözőbb használati tárgyakat is felhasználják, ezek között a „hangszerek”, között például fedők, szekercék és egyéb szerszámok is szerepelnek.

- az indiai műzene dallamilag mindig egyszerű. ez azonban csak látszólag jelent szegénységet, mert a hangnemek változatossága, a ritmikai fejlettség csodálatosan gazdag, szép muzsikát eredményez.

- kutató utamat nagy figyelemmel kísérték és minden támogatást megadtak hozzá. több meghívást kaptam munkám folytatására. kérésükre 9 városban tartottam előadást a magyar népzene kutatás eredményeiről. a nép jólétével, a népegészségügy fejlesztésével az analfabétizmus felszámolásával foglalkozó szervezetük járműveket bocsátott rendelkezésemre és kísérőket adott mellém. a különböző művészeteket összefogó sangeet natak academy elnevezésű intézménytől is sok támogatást kaptam. a vezető indiai lapok, mint a hindustan times, a statesman és az indian express több ízben foglalkoztak kutató utammal, méltatták a magyarországi viszonyokat, bartók és kodály munkásságát.

- hazafelé jövet az akadémia kiküldetésében egy hónapot olaszországban töltöttem. itt egyebek között a római rádióban zenei illusztrációval kísért előadást tartottam kutatásaimról. négy alkalommal gyűjtőutat is tehettem az olaszországi cigányok között.

a kutatóút nemzetközi visszhangját jelzi egyébként, hogy az alain danielou vezetése alatt álló, az unesco támogatásával működő berlini összehasonlító népzene tudományi intézet máris kifejezte azt a kívánságát, hogy hanglemezsorozatában a magyar kutató gyűjtéséből egy válogatást, az indiai népzene-ről adott áttekintést szeretne megjelentetni./mti/

..

- 2 -

bb 3. tavaszvárás az állat- és növénykertben - három orosz-lán-kölyök, 10-12 medvebocs - elektromos harcsák, lepkehalak

1 cs/gg-lm 1e

1968. március 5.

a lágypihés és szinte langyos márciusi hólepel alatt az állatkerti fák, bokrok, meg a sziklakert virágtövei már tavaszi rügyeket dajkálnak. a nagy és kis-tavon megélték a madársereg, a gimszarvas bikák levetették tavalyi agancsukat és ujat nevelnek.

az évszakváltás alkalmából dr. szederjei ákos főigazgató summázta a telelés eseményeit, a szaporulatot és a csereakciók eredményeit.

az elmúlt időben egymillió ötszázötvenezer látogatója volt a fővárosi állat- és növénykertnek. a telelés általában kielégítő volt: nagyobb veszteség nem érte sem az állatállományt, sem a növényzetet. a tél folyamán befejezték az ugynevezett elefántház felújítását, most a félévszázados sziklacsoport rekonstrukciója van soron.

az emlősosztály tavaly óta a csereakciók révén egy szép szeptemberi ponicsódórral, néhány mosómedvével, egy bantusszi bikával, két jávorszarvas- és egy sika-szarvas bikával, két tazmániai patkány-kenguruval és egy derby-kenguruval, két angol parkmarnával, három pödröttszarvu kecskével, meg egy törpeszamárral gyarapodott. a törzsállat-állomány saját szaporulata: egy dybowski szarvasborjú, egy fekete meg egy tarka párduc-kölyök, a tarajos sülök meg a kisbárányok egész csoportjai, s 10-12 medvebocs. az orosz-lán-kölyök összesen születtek, de még mindig nagyon játékosak. a madárosztály egyetlen szaporulata az a bütykös hattyú, amelyet esztergomban fogtak ki a költöző madarak közül.

az akvárium-terrarium legérdekesebb szaporulatai: a tilápia, a bibortarka sügér, a tallérhal, meg a barlangi vaklazac. a csereakció útján elektromos angolnák, elektromos harcsák és látványos lepkehalak érkeztek. a rovarház új szerzeményei közül érdemes megemlíteni az uj-guineából származó, 14 centiméter hosszú óriás-skorpiót, amelyhez hasonló egyetlen európai állatkertben sincs./mti/

..

- 3 -

bb 2. „emeletes,, őszibarackfák a balaton-parton

a vid kz/sk-lm ká

1968. március 5.

a balaton-part gyümölcsöseiben a megszokottnál egy hónappal előbb befejezték az őszibarackfák metszését. az állami és szövetkezeti gazdaságok gyakorlott kezű szakmunkásai több mint félmillió őszibarackfa koronáit alakították ki metszőollókkal. az állami gazdaságok és a keszthelyi agrártudományi főiskola kísérleti kertjeiben ferdinánd dezső tanszékvezető, egyetemi docens új metszési módszerét vezették be. a kutató 12 éves kísérletezés után adta át a gyakorlatnak nagyjelentőségű módszerét. megváltoztatta a nálunk elterjedt koronaformát. eddig a főágak a barackfa törzsének egy pontjából indultak ki. ferdinánd dezső több főág nevelésével emeletes barackfákat alakított ki. a gyümölcs így módon nem a fő ágakon, hanem az azokból kiinduló gallyakon terem és ezzel számottevően bővül a termőterület. a tapasztalatok szerint az emeletes őszibarackfák-80-85 mázsát is teremnek holdanként./mti/

..-

bb 4. megkezdődtek a jelentkezések a felsőoktatási intézményekbe

i fe/hné-lm sr

1968. március 5.

március első napjaiban megkezdődtek a jelentkezések a felsőoktatási intézményekbe. előzetes adatok szerint mintegy 14 000 fiatalnak biztosítanak helyet az egyetemeken, főiskolákon. a negyedévesek pályázati kérelmeiket március 15-ig adhatják be, a korábban érettségizettek május 10-ig jelenthetik be továbbtanulási szándékukat.

az ország különböző típusú középiskolaiból az idén mintegy 54 000 diák kerül ki, körülbelül 31 000 gimnáziumban érettségizik. mindezeket az adatokat figyelembe véve várható, hogy a korábbi évekhez hasonlóan az idén is többszörös lesz a túljelentkezés, különösen az ugynevezett divatos szakokon. az elmúlt hetekben ugyan az osztályfőnöki órákon, a szülői munkaközösségekben, a pályaválasztási értekezleteken kérték a szülőket és a diákokat, hogy a pályaválasztásnál vegyék figyelembe az adott lehetőségeket.

a felsőoktatási intézmények a jelentkezőket a felvételi vizsga előtt nyolc nappal értesítik a vizsga időpontjáról. a nappali tagozaton a felvételi vizsgákat június 26 és július 20-a között, az esti - és levelezőtagozatokon július hónapban tartják meg./mti/

..-

- 4 -

bb 5. szir festmények, argentin fotók cserébe magyar néprajzi, grafikai gyűjteményekért - forgalmas kiállítási program márciusban

i tf/lk-lm sr

1968. március 5.

határainkon innen külföldi, túl pedig magyar anyagból jó-egynéhány kiállítást bonyolít le - fogad és küld - márciusban a kulturális kapcsolatok intézete.

kiemelkedő eseményként iktatták programba sziria képzőművészetének budapesti bemutatóját: a z ernst muzeumban - 8. és 17. között. csak a szakavatott műtörténészeknek - nekik is inkább felszínesen - volt eleddig némi tájékozottságuk a fiatal sziriai arab köztársaság alkotóinak kortársi munkásságáról, s most a közönség elé tárják a függetlenné lett ország artisztikumát, nevezetesen festészetét. mintegy 40 kompozíció ad képet az arab nemzeti hagyományokból táplálkozó szir képzőművészet 20. századi fejlődéséről, amelynek utját a tegnap - párizsi és római akadémiákon iskoláztatt - mesterei után ma a nemzeti művészakadémián tanult festők fémjelzik. legjobbjaik a szocialista kifejezési forma képviselőivé emelkedtek. a várható szir kollekció előzőleg belgrádban szerepelt, a jugoszláv műértő közönség elismeréssel fogadta.

főváros-szomszédunk, bécs a hónap közepére elküldi hozzánk a volkshochschule növendékeinek válogatott munkáit, amelyeket a török pál utcai képző- és iparművészeti gimnáziumban rendeznek kiállításra: a budapesti művészeti középiskola bécsi tárlatának viszonzásaként. százhuszonhét rajz és festmény jelenti az osztrák főiskolások vendéganyagát.

kulturális munkatervi eseményként március utolsó hetében fiatal szovjet képzőművészek mutatkoznak be az ernst muzeumban - a szovjet és a magyar képzőművészeti szövetség közös patronálásával. indiából színházművészeti dokumentációs anyag érkezik budapestre - a vígszínház nézőtéri aulájában nyíló kiállításon mutatják be.

hollandiában magyar grafikai tárlat szerepel: 92 alkotást sorakoztatnak fel az amsterdami kristiaan galériában csonány kálmán, gross arnold, kondor béla, kass jános, lakner lászló, major jános, orosz jános, pásztor gábor és würtz ádám művei közül. párizsba /a magyar-francia kulturális munkaterv alapján/ néprajzi gyűjteményt küldünk, a musée del l'homme-ban lesz a bemutatója 8-tól. cserébe franciaországból érkező vendéganyagként a szegedi képtárban nyílik meg 10-én az union des arts plastiques válogatott grafikáinak tárlata. argentinából fotogyűjteményt várunk, ezt a kki dorottya utcai szalonjában állítja ki a magyar fotóművész szövetség, az anyagot tóth istván fotóművész sikeres argentinai kiállításának viszonzásaképpen küldi az ottani fotóművészek szövetsége./mti/

..-

- 5 -

bb 2. „emeletes,, őszibarackfák a balaton-parton

a vid kz/sk-lm ká

1968. március 5.

a balaton-part gyümölcsöseiben a megszokottnál egy hónappal előbb befejezték az őszibarackfák metszését. az állami és szövetkezeti gazdaságok gyakorlott kezű szakmunkásai több mint félmillió őszibarackfa koronáit alakították ki metszőollókkal. az állami gazdaságok és a keszthelyi agrártudományi főiskola kísérleti kertjében ferdinánd dezső tanszékvezető, egyetemi docens új metszési módszerét vezették be. a kutató 12 éves kísérletezés után adta át a gyakorlatnak nagyjelentőségű módszerét. megváltoztatta a nálunk elterjedt koronaformát. eddig a főágak a barackfa törzsének egy pontjából indultak ki. ferdinánd dezső több főág nevelésével emeletes barackfákat alakított ki. a gyümölcs ily módon nem a fő ágakon, hanem az azokból kiinduló galliakon terem és ezzel számottevően bővül a termőterület. a tapasztalatok szerint az emeletes őszibarackfák-80-85 mázsát is teremnek holdanként./mti/

..

bb 4. megkezdődtek a jelentkezések a felsőoktatási intézményekbe

i fe/hné-lm sr

1968. március 5.

március első napjaiban megkezdődtek a jelentkezések a felsőoktatási intézményekbe. előzetes adatok szerint mintegy 14 000 fiatalnak biztosítanak helyet az egyetemeken, főiskolákon. a negyedévesek pályázati kérelmüket március 15-ig adhatják be, a korábban érettségizettek május 10-ig jelenthetik be továbbtanulási szándékukat.

az ország különböző típusú középiskoláiból az idén mintegy 54 000 diák kerül ki. körülbelül 31 000 gimnáziumban érettségizik. mindezeket az adatokat figyelembe véve várható, hogy a korábbi évekhez hasonlóan az idén is többszörös lesz a tulajelkézés, különösen az ugynevezett divatos szakokon. az elmúlt hetekben ugyan az osztályfőnöki órákon, a szülői munkaközösségekben, a pályaválasztási értekezleteken kérték a szülőket és a diákokat, hogy a pályaválasztásnál vegyék figyelembe az adott lehetőségeket.

a felsőoktatási intézmények a jelentkezőket a felvételi vizsga előtt nyolc nappal értesítik a vizsga időpontjáról. a nappali tagozaton a felvételi vizsgákat június 26 és július 20-a között, az esti - és levelezőtagozatokon július hónapban tartják meg./mti/

..

- 4 -

bb 5. szir festmények, argentin fotók cserébe magyar néprajzi, grafikai gyűjteményekért - forgalmas kiállítási program márciusban

i tf/lk-lm sr

1968. március 5.

határainkon innen külföldi, túl pedig magyar anyagból jö-egynéhány kiállítást bonyolít le - fogad és küld - márciusban a kulturális kapcsolatok intézete.

kiemelkedő eseményként iktatták programba szíria képzőművészetének budapesti bemutatóját: a z ernst muzeumban - 8. és 17. között. csak a szakavatott műtörténészeknek - nekik is inkább felszínesen - volt eddig némi tájékozottságuk a fiatal szíriai arab köztársaság alkotóinak kortársi munkásságáról, s most a közönség elé tárják a függetlenné lett ország artisztikumát, nevezetesen festészetét. mintegy 40 kompozíció ad képet az arab nemzeti hagyományokból táplálkozó szir képzőművészet 20. századi fejlődéséről, amelynek utját a tegnap - párizsi és római akadémiákon iskolázott - mesterei után ma a nemzeti művészakadémián tanult festők fémjelzik. legjobbjai a szocialista kifejezési forma képviselőivé emelkedtek. a várható szir kollekció előzőleg belgrádban szerepelt, a jugoszláv műértő közönség elismeréssel fogadta.

főváros-szomszédunk, bécs a hónap közepére elküldi hozzánk a volkshochschule növendékeinek válogatott munkáit, amelyeket a török páli utcai képző- és iparművészeti gimnáziumban rendeznek kiállítással: a budapesti művészeti középiskola bécsi tárlatának viszonzásaként. százhuszonnégy rajz és festmény jelenti az osztrák főiskolások vendéganyagát.

kulturális munkatervi eseményként március utolsó hetében fiatal szovjet képzőművészek mutatkoznak be az ernst muzeumban - a szovjet és a magyar képzőművészeti szövetség közös patronálásával. indiából színházművészeti dokumentációs anyag érkezik budapestre - a vigszínház nézőtéri aulájában nyíló kiállításon mutatják be.

hollandiában magyar grafikai tárlat szerepel: 92 alkotást sorakoztatnak fel az amsterdami kristiaan galériában csonány kál-mán, gross arnold, kondor béla, kass jános, lakner lászló, major jános, orosz jános, pásztor gábor és würtz ádám művei közül. párizsba /a magyar-francia kulturális munkaterv alapján/ néprajzi gyűjteményt küldünk, a musée del l'homme-ban lesz a bemutatója 8-tól. cserébe franciaországból érkező vendéganyagként a sze-gedi képtárban nyílik meg 10-én az union des arts plastiques válogatott grafikáinak tárlata. argentinából fotogyűjteményt várunk, ezt a kki dorottya utcai szalonjában állítja ki a magyar fotoművész szövetség, az anyagot tóth istván fotoművész sikeres argentinai kiállításának viszonzásaképpen küldi az ottani fotoművészek szövetsége./mti/

..

- 5 -

bb 6. indul a szot-hajóüdülés idei szezonja

i tz/hné-lm ie

1968. március 5.

március 10-én, vasárnap elfoglalják szállásukat a szot visegrád nevű üdülőhajóján az első idei beutaltak. ezzel kezdődik meg az idei hajóüdültetési szezon. a visegrád az egész idényben a margitsziget mellett kikötve ad otthont váltakozó vendégeinek, elsősorban természetesen a vidéki beutaltaknak.

egy nappal utóbb, hétfőn, hasonló jelleggel kezdi meg idei „munkáját”, a „szocialista forradalom 50.” nevű szot-üdülőhajó a vígadó téren. ez a hajó azonban hamarosan szakít ezzel az üdültetési formával: már 26-án elindul első külföldi kirándulására, pozsonyba.

április 15-én lesz a következő premier: a mahart-tól bérelt „felszabadulás”, viszi ugyancsak pozsonyba, a kedvezményes üdültetésben részesülő dolgozókat, míg a szot harmadik sájtát üdültetője, a budapest április 30-án szedi fel horgonyát először, hogy a beutaltakat aldunai turára vigye./mti/

--

bb 8. az idén először rendezik meg a „mátrai nyár”, elnevezésű idegenforgalmi eseménysorozatot

vid-szf/tné-lm ká

1968. március 5.

nagyszabású és változatos idegenforgalmi programot ígér a „mátrai nyár 1968”, elnevezésű rendezvénysorozat, amelyet az idén - májustól augusztusig - első ízben rendeznek meg.

a program szerint a mátrai nyár eseményei két központban zajlanak le: gyöngyösön és a sástónál. a tó vizén vízszínpadot állítanak fel. gyöngyös szabadtéri színpadán hangversenyeket rendeznek. itt kerül sor a szövetkezeti népi zenekarok fesztiváljára, valamint a budapest táncegyüttes fellépésére.

a mátrai nyár érdekes sporteseményeket is ígér. a magyar autókлуб sástó környékén tartja meg a nyári csillagturát. a természetjárók a mátra-kupa elnyeréséért állnak rajthoz. az erdészek ügyességi versenyt rendeznek./mti/

--

- 6 -

bb 7. a „különös házasság”, főhősének családi levelei sátoraljaujhelyen

b vid fm/tr-lm ká

1968. március 5.

a sátoraljaujhelyi kazinczy ferenc levéltárban értékes és irodalomtörténeti szempontból is figyelemreméltó okmányok kerültek elő. hógye istván kutató megtalálta gróf buttler jános, a „különös házasság”, című mikszáth-regény főhősének családi levelezését. a rendkívül érdekes és izgalmas olvasmányt nyújtó anyag tanulmányozása során olyan vélemény alakult ki, hogy mikszáth a különös házasság című regényének megírásakor inkább a romantikára törekedett, mint sem a történelmi hitelességre. a gazdag levéltári anyagban ugyanis egyetlen utalás sincs arra, hogy gróf buttler jánosnak dóry katalinnal /a regényben máriával/ kötött házassága erőszakos módon jött létre. sőt egy „móringlevél”, szerint dóry katalin eljegyzése alkalmából 1792-ben gróf buttler jános szerződésileg - feltehetően hozománynak - 30 000 forintot ajánlott fel leendő feleségének. ezt a szerződést néhány év múlva, amikor a házasság már felbomlóban volt, a gróf 14 000 forintért kívánta visszaváltani. ebben az ügyben ügyvédjének - többek között ezeket írta: „ezen egyezkedésemhez még az járul, hogy halálom esetére minden özvegyi jussokról lemondjon”, az ajánlatot a már különélő felesége nem fogadta el.

a levéltári anyagból kitűnik, hogy buttler jános nagy adakozó volt, de már a különélő felesége, aki egerben lakott, nem részesült ilyen bőven a gróf javaiból. egy 1843-as levél szerint buttler felhívta az egri kereskedők, mesteremberek és polgárok figyelmét, hogy feleségének senki hitelt ne adjon, a gróf végrendeletében minden vagyonát rokonaira, buttler sándorra és feleségére hagyta. így a mikszáth-regényben szereplő erdőtelki kastély sem került felesége, dóry katalin tulajdonába. hógye istván kutató a levéltári adatok alapján tanulmányt készített „adatok a különös házasság valóságálapjához”, címmel. /mti/

--

- 7 -

bb 9. hódmezővásárhelyi miska-kancsók, gulyáskészletek külföldi kiállításokon

a vid szf/sk-lm ká

1968. március 5.

a hódmezővásárhelyi majolikagyár ebben a hónapban két külföldi kiállításon vesz részt hírneves kerámia edényeivel, dísztárgyaival. Legutóbb a bratislavai üveg- és porcelán-bemutatóra indítottak utnak mintegy 250 darabból álló kollekciót. Besorolták az anyagba a vásárhelyi népi motívumokkal díszített miska-kancsó készletet is. a nagyméretű miska-kancsó hasonló formájú „kicsinyei”, alkalmasak bor, vagy feketekávé felszolgálására is. elküldtek zöld- és barnamázás gulyáskészleteket, majolika sörös-, boros-, mikkás- és teáskészleteket is. készítették erre az alkalomra színes, rücskösmázás kaktusztálakat, amelyekbe miniatűr sziklakert telepíthető, valamint vízkultúrás virágcserep-garnitúrákat, gyertyatartókat, vázákat és sok más dísz tárgyat.

hasonló mintakollekciót küldtek a napokban frankfurtba, azot az artex külkereskedelmi vállalat rendez kerámia-bemutatót. a majolikagyár idei, csaknem 15 millió forint értékű termékének a felét exportálja./mti/

..-

bb 11. kotornják a balaton medrét

a vid zkz/sk-lm ká

1968. március 5.

a folyók és a patakok hordaléka, továbbá a szél hordta por fokozatosan gyarapítja a balaton fenéküledékét. a tófenék iszapja és homokja, a viharos erejű szelek okozta hullámzás hatására, sokszor mozgásba lendül és egyes helyeken olyan nagymérvű a lerakódás, hogy fékezi a hajózást, a halászok munkáját, sőt nem egy esetben a strandokra is káros. a probléma megoldását a balaton „viselkedésének”, tudományos vizsgálatától várják. e nagy távra szóló vizsgálatokkal egyidejűleg azonban a legveszélyeztetettebb pontokon minden évben kotornják, iszaptalantítják a balatont. a rendelkezésre álló kotornhajók már kivonultak a tó különböző helyeire. aliga, fonyód, balatonszemes, balatonföldvár, alsó-örs, zánka és káptalanfüred után most a balatonfüredi partoknál dolgoznak./mti/

..-

- 8 -

bb 10. az élelmiszervizsgálók igazolják: javult a kenyér minősége, de túl savanyu a savanyuság

i nbj/gg-lm ie

1968. március 5.

a fővárosi vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézet negyedévenként több mint huszezer mintát vesz a budapesten értékesített élelmiszerekből, italokból, háztartás-vegyipari és kozmetikai készítményekből. ez év első két hónapjában megszorodott a munkájuk, hiszen új eladók is jelentkeztek budapesten; újabb termelőségvetkezeti zöltség-gyümölcsüzletek, borkimérések nyitlak.

az első két hónapban vett minták tekintélyes része még vizsgálatra vár, néhány tapasztalatot azonban máris leszűrhettek. eszerint az élelmiszerek minősége nem romlott, feltűnő hiányosságok: csupán egy helyütt tapasztalható, a kimért savanyúságoknál. örvendetes módon mind több tsz foglalkozik ugyanis uborka, paprika és más zöltségfélék savanyításával, tartósításával. még nem rendelkeznek azonban mindenütt megfelelő szakmai gyakorlattal, s ezért fordul elő, hogy nincs feltüntetve a szavatossági idő, itt-ott savanyubb a savanyu mint kellene, vagy túlságosan puha az uborka. hasonló a helyzet a tsz-ekből a budapesti poharazókba küldött borral. nem jelölik meg pontosan, milyen a bor szeszfoka, s így történhet meg, hogy „jobb”, bort mérnek pesten, mint amilyent a tsz küldött, vagy éppen sokkalta rosszabbat - s nem lehet kideríteni, mi történt a borral „ut közben,..”

a legtöbb probléma továbbra is a vendéglátó iparral van. változatlanul gyakoriak a sulyconkitások, kevesebb sört, bort, égetett szeszes italt adnak, mint amennyit a vendég kifizet, sok helyütt az előírtnál kevesebb kávéból főzik a duplát. a fővárosi vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézet véleménye szerint ezen csak szigorubb felelősségrevonással és a jelenleginél sokkal gyakoribb, alaposabb ellenőrzéssel lehetnek változtatni. ez utóbbit nehezíti, hogy a gyér számu ellenőri gárdát már nagyon jól ismerik a vendéglőkben, üzletekben. az intézet munkáját segítik már társadalmi munkában a kisz-fiatalok, akik megfelelő oktatás után hivatalosan mintákat vesznek az élelmiszer-boltokban. a vendéglátóipar fokozottabb ellenőrzése azonban nem lehet a fiatalok dolaga.

örvendetes jelenség, hogy lényegesen javult kenyér minősége, míg egy-két évvel ezelőtt 12 százalékot tett ki a minőségileg kifogásolt kenyér, addig ez az arány, ma már csak 3 százalék körül./mti/

..-

- 9 -

bb. 12. hetvenliteres lehel helyett csehszlovák elektrosvit -
132 600 hazai és külföldi hűtőszekrény kerül piacra az
első felévben

i kf/kf/1e/gy/cz

1968. március 5.

jóllehet még csak ezután kezdődik a hűtőgépek szezonja, ügyük már két hónapja napirenden van. az árreform nyomán ugyanis - a típustól függően - 250, 1 000, 1 300 és 1 400 forinttal lettek olcsóbbak a gépek. mennyiségükkel eddig nem volt baj, az év elején mintegy 35 000 darabos nyitókészlettel indult a kereskedelem, a vásárlók azonban a választék, s főleg a jelentősen csökkent áru 70 literes lehel és a szarátov hiányára panaszkodtak. a kereskedelem azóta gondoskodott kelendő mennyiségű olcsóbb hűtőgépről, s a belkereskedelmi minisztérium iparcikk kereskedelmi főosztályának tájékoztatója szerint az év elejei problémákat sikerült megoldani.

a 70 literes lehelből azért nem volt elegendő mert tavaly nyár óta már nem is gyártják. helyette most csehszlovák gyártmányú elektrosvit típusu hűtőgépet hoznak forgalomba. egyelőre még csak a gázüzemű, 75 literes elektrosvit kapható, 2 879 forintért, tehát 20 forinttal olcsóbban, mint a 70 literes lehel. a kereskedelmi tárgyalások alapján az ipar - a csehszlovák és a magyar hűtőgépgyár - állapodott meg abban, hogy a korábban megrendelt 12 000 calex típusu 120 literes hűtőgép helyett 75 litereseket szállít a csehszlovák üzem a jászberényi hűtőgépgyár viszont ugyanannyi 125 literes új típusu lehel ad a kereskedelemnek. előre láthatólag március végéig megjelenik az üzletekben az elektromos üzemű abszorbciós elektrosvit. ára várhatóan 3 200, 3 300 forint lesz, valamivel több mint a 70-es lehelé, ez a gép viszont nagyobb teljesítményű, üzembiztosabb, korszerűbb annál.

a szarátov beszerzési lehetősége korlátozott, mert a szovjet ipar már ennél korszerűbbet is gyárt. ennek ellenére sikerült 13 800 szarátov első félévi szállítására szerződést kötni. az első szállítmányt a napokban várja a kereskedelem, amely már tárgyal a korszerűbb típusu szovjet hűtőgépek beszerzéséről is.

/folyt. köv./

8.20/gy *hc 9h*

- 10 -

bb. 12. / hetvenliteres.... 1. folyt./ gy

az idén végeredményben minden eddiginél gazdagabb hűtőgép választékra számíthatnak a vásárlók. jelenleg az 50, a 120 és a 150 literes hazai, valamint a gázüzemű 75 literes csehszlovák, a 180 literes lengyel és a 220 literes egyiptomi hűtőgép található a boltokban. ezt egészíti ki rövidesen az elektromos elektrosvit és a szarátov, majd bővíti a választékot a második negyedévtől a 125 literes, később pedig a 175 és a 200 literes lehel. az első felévben összesen 132 600 hűtőszekrény kerül forgalomba szemben a tavalyi első félévi 82 500 -zal és az egész évben értékesített 123 000-rel. a tervek és a lehetőségek szerint a második felévben még legalább százezer, az idén tehát összesen több mint 230 000 hűtőgép kerül piacra./mti/

..

bb. 13. nemzetközi fotószalon pécsen - harminchárom európai fotóklub kapott meghívást a mecseki fotóklub kiállítására

vid-fm/sk/ká/gy/cz

1968. március 5.

a mecseki fotóklub reprezentatív kiállítással - a pécsen május 5-25 között megrendezendő nemzetközi fotószalonnal - emlekezik meg fennállásának 10 éves jubileumáról. a bemutatóra azt a 33 külföldi és hazafi fotóklubot hívták meg, amelyeknek kiállításain a mecseki fotóklub is részt vett az előző években. többek között szovjet, csehszlovák, osztrák, lengyel, bolgár, japán és hongkongi fotóklubok, továbbá a budapesti, miskolci, győri egyesületek kaptak meghívást. minden klubtól összesen nyolc képet várnak, ami azt jelenti, hogy mintegy 250 válogatott alkotást láthatnak majd a fotóművészet kedvelői./mti/

..

bb. 14. tojás a husvétli sonka mellé

a vid-kz/tné/ká/gy/cz

1968. március 5.

bács-kiskun megyében eddig kétféleval több tojás érkezett a felvásárló telepekre, mint a múlt év azonos időszakában. jelenleg naponta átlagosan 400 ezer tojást értékesítenek a termelők, a csucsforgalom azonban még csak ezután következik.

/folyt. köv./
8.25/gy *hc 9h*

- 11 -

bb. 14. /tojás a husvéti.... folyt./ gy

márciusban csak a háztáji gazdaságokból mintegy ötmillió tojás érkezésével számolnak. a termelőszövetkezetekből mintegy 20 százalékkal jeleztek többet a tavalyinál. ebből a husvét előtti nagy hazai és külföldi keresletet maradéktalanul kielégítik. a baromfiipari országos vállalat kecskeméti feldolgozó telepén megkezdődött a husvétli szezon: naponként két vagon tojást indítanak külföldre. a hazai igényeket is folyamatosan kielégítik./mti/

bb. 16. még ma is ősi szokás szerint temetkeznek a hegyközben levő pusztafalun

b vid-fm/sk/ká/gy/cz

1968. március 5.

pusztafalu - kis község borsod megye északi részén, a csehszlovák határmenti hegyközben. távol a városoktól és a vasutvonalától, a füzéri vár szomszédságában települt. lakóinak lélekszáma épp, hogy meghaladja az ötszázat. az itt élő emberek hűek maradtak a többszáz esztendeje kialakult ősi hagyományokhoz. ilyen - többek között - a temetkezési szertartás, amely még magán viseli a nonfoglaló magyarok szokásait. a halottaknak ugyanis nem fejt, hanem kopját, vagy ahogy ők nevezik, gombosfát készítenek. a kopját és a két lábát - amelyeken a koporsót a temetőbe viszik - az elhunyt rokonai és hozzátartozói tölgyfából faragják ki és díszítéssel azokra csillagokat, rozmaringleveleket vésnek. a temetésen a falu apraja-nagyja részt vesz. és a bucsuztatót évtizedeken át a lakosság által választott személy tartja. ilyen bucsuztató jelenleg zeler imre bácsi. a sírhalmon a rokonok és a barátok által készített kopját és a díszesen faragott lábát is felállítják, amelyekre néhány évvel ezelőtt még a halott kedvenc tárgyait helyezték el, ma pedig a koszorúkat teszik. a temetés után az elhunyt családja halottas tortát ad, hol a falu felnőtt lakosait egy pohár borral vagy pálinkával kínálják meg. a pusztafalui temetőben 100-150 éves kopjafák is találhatóak, amelyeken név nincs feltüntetve, de az öregek még ma is tudják, hogy kik nyugszanak alattuk./mti/

- 12 -

bb. 15. nagyszabású „vizes program”, csongrádban

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 5.

nagyszabású „vizes program”, megvalósítása kezdődött meg csongrádban a tiszta déli szakasza és a jugoszláv határ által bezárt területen. a tiszaszigeti buzakalász termelőszövetkezet nagyteljesítményű kotró- és markológépei együttesen több mint 40 kilométer hosszúságú csatornahálózatot építenek ki, s ezzel teljesen megváltoztatják a vidék arculatát. a csatornák építése közben kitermelt földdel ugyanis feltöltik azokat a mélyfekvésű részeket, ahol rendszeresen nagy károkat okoznak a belvizek. a csatornarendszert az aszályos nyári időszakban szántóföldi és kertészeti növények öntözésével hasznosítják./mti/

..

bb. 17. hatvan nappal hamarabb választják el a báránynokat - 360 000 forintos megtakarítás a kaposvári állami gazdaságban

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 5.

a báránynokat az eddigi gyakorlat szerint 110 napos korban választják el az anyjuktól. ez idő alatt mintegy 100-110 liter tejet fogyasztanak el. sziklay istván, a kaposvári felsőfokú mezőgazdasági technikum tanára, a kaposvári állami gazdaság bőszenfai juhászatában végzett kísérletével bebizonyította, hogy az elválasztást 50 napos korban is végre lehet hajtani. a kisbáránynok ilyen korban ugyanis már nemcsak szívesen fogyasztják a különböző összetételű abrakkeverékeket és a lucernaszenát, de kitűnően hasznosítják is. a kísérletek tanúsága szerint súlygyarapodásuk meghaladta a hagyományos módon nevelt báránynokét. az új módszer anyánként és naponként három forint megtakarítást, illetve többletjövedelmet jelent a gazdaságnak. a kaposvári állami gazdaságban az idén már 2 000 báránynót választanak el 50 napos korában, s ez mintegy 360 000 forinttal növeli majd a bevételeket. a megtakarított juhtejet a tejipar az év bármelyik időszakában, bármilyen mennyiségben szívesen átveszi./mti/

..

- 13 -

9.40/11 ke 95

bb. 20. bevált az angol-magyar együttműködés a dobson biztosító berendezések gyártásánál - nagy megrendelést kapott a tatabányai bányagépgyár

a vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. március 5.

angol céggel kötött szerződés alapján a múlt évben kezdte meg a hazai ipar a szénbányászatban egyre keresettebb dobson biztosító berendezések gyártását. a megállapodás értelmében a tatabányai bányagépgyárban állítják elő az önjáró támok vasszerkezeti elemeit, a hidraulikus alkatrészek zömét az angolok szállítják. a berendezést az itthon és az angliában gyártott elemekből budapesten az országos bányagépgyártó vállalat szereli össze. az első tatabányai vasszerkezeti elemek angliában kiváló minősítést kaptak, s így tavaly megkezdték a berendezések sorozatgyártását is.

a kedvező tapasztalatok alapján az idén is angol-magyar együttműködéssel készítik a bányászokat védő, korszerű biztosító berendezéseket. a tervek szerint az idén már három, egyenként százméter hosszú frontfejtés biztosítására elegendő dobson-sorozatot gyártanak.

a tatabányai gyárban - ahol az elemek legsúlyosabb részeit állítják elő - felkészültek a nagy műszaki követelményekkel járó feladat megoldására. a dunajvárosból érkező kiváló minőségű, nagyteherbírásu acéllemezek összehegesztését a leggyakrabban több szakmunkásokra bízták és munkába állítottak két különleges szovjet gyártmányú hegesztő gépet is.

az új biztosító berendezéseket a nógrádi, a tatabányai és az oroszországi szénbányák megrendelésére gyártják./mti/

bb. 19. megjelent az első magyarországi római kori várostopográfia

vid-fm/tné/ká/gy/cz

1968. március 5.

szombathelyen megjelent az első magyarországi római kori várostopográfia. a kultúrtörténetileg jelentős mű a vasi város 2 000 éves őseről, savariáról szól. szerzője: p. buocz teréz régész - számos szombathelyi ásatás vezetője. gyurácz jános, a városi tanács vb elnöke irt előszót a 150 oldalas könyvhöz./mti/

- 14 -

8.45/il de 95

bb. 18. gyógyfürdő mosonmagyaróvárott

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 5.

mosonmagyaróvárott még a múlt évben befejezték egy magas-hőfoku gyógyhatású vizet adó termálkut furását. a kut vizének hasznosítása azonban egyre huzódott. előbb anyagi fedezet, később építőkapacitás hiánya miatt nem tudták megkezdeni a tervezett fürdőmedencék építését. vállalkozó az idén sem akadt. mint sok más esetben, most is a lajtahansági állami gazdaság sietett a város segítségére: építő részlege elvállalta a megközelítően egymillió forintos munka kivitelezését. a gazdaság építőmunkásai két medencét alakítanak ki. a nyáron már mindkettő a gyógyulást kereső reumások rendelkezésére áll./mti/

bb. 21. istállók, olak „habból„

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 5.

a téglapületeknél lényegesen olcsóbb nagyüzemi istállók és olak „prototípuást„ készítettek el a mezőturi állami gazdaságban. alapzatuk beton tartószerkezetük vas. hulladék fenyődeszkából készített oldalafalaik között hőszigetelő habbal töltötték ki. gondoskodtak a tervezők a „könnyűfajsúly„ de rendkívül praktikus épület tűzvédelméről is. a beépített faanyagot lángmentesítő eljárással kezelték, a gombásodás ellen pedig impregnálták. fedésük hullámpalával történik, villám- és világításukat programvezérléssel szabályozzák. az új módszerrel egy 10 000 férőhelyes - 100 méter hosszú és 10 méter széles - baromfinevelő 20-25 nap alatt elkészíthető. építési költségei körülbelül félmillió forinttal alacsonyabbak, mint a hasonló méretű téglapületeké. a gazdaságban eddig a baromfinevelő, a tehénistálló és a juhodály mintapéldánya készült el./mti/

bb. 25. munkabizottságok a kiöregedett szőlők-gyümölcsösök rekonstrukciójának irányítására bács-kiskun megyében

vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 5.

a „futóhomokból aranyhomok„ program megvalósításának közvetlen állomása bács-kiskun megyében a kiöregedett szőlők és gyümölcsösök felújítása. az ezzel kapcsolatos nagyszabású munkák felújítására és irányítására rekonstrukciós bizottságok alakultak a megyében. a kiskörösi járásban, ahol a szőlők és gyümölcsösök jórésze a szakszövetkezetek kezelésében van, már meg is kezdték munkájukat a bizottságok./mti/

9.05/g ille 900

- 15 -

bb. 22. épül az első baranyai „Lucernamalom”,

a vid kz/tné/ká/il cz

1968. március 5.

baranya első „Lucernamalma”, épül a hajdani ócsárda gép-állomáson, amelyet 2.3 millió forintért a baksai ezüstkalásztasz vásárolt meg. már szerelik a berendezéseket, s előreláthatóan május elején - a Lucernakaszálás megkezdésekor - indulásra készen lesz az üzem. az ujszerű mezőgazdasági „gyárban”, évente ezer hold lucernatermését szárítják és őrlik majd. a baksai termelőségvetkezethez egyelőre 670 hold lucernása van és csak 1970-re éri el a kívánt termőterületet, ezért más gazdaságok számára is vállal munkát. az üzem folyamatos működtetése végett egyéb terményeket is szárítanak: így például kukoricát, takarmánykeveréket és konzervipari melléktermékeket. évente 200 vagon értékes, fenyéredes Lucernaliszt készült majd itt. az üzemeltető gazdaság egyelőre 40 vagon lisztet használ fel, amikből saját takarmánykeverő üzemében készít tápot. a többit értékesíti, esetleg exportálja. még ebben az évben további két termelőszövetkezet és két állami gazdaság épít „Lucernamalot”, a megyében./mti/

bb. 23. „sertésgyárak”, épülnek hajdu-bihar megyében

a vid kz/sk/ká/il cz

1968. március 5.

nagyarányu sertéstenyésztés-fejlesztési program megvalósításába kezdtek hajdu-bihar megye állami gazdaságai. a korábban meg lehetőséget szétosztott ólak helyett, illetve mellett olyan „tömböket”, alakítanak ki, amelyeket csak egy alkalommal, a vágóhidra szállításkor hagynak el a jószágok. a legnagyobb tömb a berettyóújfalui állami gazdaságban épül 60 millió forintos beruházási költséggel. a tervek szerint teljes egészében 1970-re készül el. valóságos „sertésgyár”, lesz: évente több mint 100 vagon húst „termel”, hasonló rendszerű, de méreteiben kisebb telep kialakítását határozták el a debreceni agrártudományi főiskola gazdaságabani is. az építési költség ott 25 millió forint lesz. egyidejűleg a tehenészetek koncentrációját is megkezdik. a következő esztendőben a hajdusági állami gazdaságok négy, egyenként 300 férőhelyes szarvasmarhatelepét építenek./mti/

- 16 -

9.10/11.11.12

bb. 24. szagtalan paraffin - a magyar ásványolaj kutatók szabadalma

a vid szf/tné/ká/il cz

1968. március 5.

a magyar ásványolaj- és földgázkiőrteti intézet kémikusai élelmiszeripari célokra alkalmas paraffint állítottak elő. ez a termék a szovjetunióból a barátság olajvezetéken hazánkba irányuló olajszállítás egyik „potyautasa”, a barátság vezetéken érkező olajfajt a ugyanis nagyobb mennyiségű paraffint tartalmaz, mint más fajták. ez az anyag nem kívánatos a különféle olajfinomítványokban, ezért eltávolítják belőlük. ezt a paraffint azonban még tisztítani és szagtalanítani kell.

az intézetben - a kutatók szabadalmazott módszerével - sikerült szagtalanná tenni a paraffint, amely a vegyelemzések szerint így megfelel a szigorú élelmiszeripari követelményeknek. sok helyen használják majd csomagoló anyagként, impregnáló szerként az élelmiszer iparban. az intézet pétfürdői kísérleti telepén, félüzemi méretekben, több tonnás tételekben nyerik a nagy tisztaságú, szagtalan paraffint./mti/

bb. 26. pályaválasztási muzeum körmenden

vid szf/sk/ká/il cz

1968. március 5.

pályaválasztási muzeumot rendeznek be körmenden. a magamemében páratlan intézmény anyagát a pályájukra készülő fiatalok, ipari tanulók és az általános iskolások gyűjtik össze. leveleznek az ország legkülönbözőbb gyáraival, intézményeivel, mezőgazdasági üzemével, népművészeivel, gyártmányaik mintapéldányait, modelljeit, fényképeit kérik tőlük. eddig száznál több levél és hatvan csomag érkezett körmendre. a küldemények a szakmák sokaságáról tájékoztatják az ifjakat./mti/

bb. 27. antibiotikum halaknak

a vid kz/sk/ká/il cz

1968. március 5.

antibiotikumokkal átitatott gabonamagvakat szórnak ezekben a napokban veszprém és zala megye halastavaiba. a magvakat olajréteggel vonták be, hogy ezzel megakadályozzák a bennük lévő gyógyszer oldódását. az antibiotikumok a tavasszal gyakran nagy károkat okozó hasvízkór ellen védik a halakat./folyt.köv./

- 17 -

9.15/11.11.12

bb. 27. / antibiotikum ... folyt. / il

ezt a kezelést korábban úgy oldották meg, hogy egyenként kiemelték a halakat a tóból és beoltották őket. a munka így három-négy hétig is eltartott. a gyógyszeradagolás új módját dr. mitterstiller józsef, a keszthelyi agrártudományi főiskola tanára dolgozta ki. kísérletei szerint az antibiotikumos gabona adagolása ugyanolyan eredménnyel jár mint az oltás. /mti/

bb. 28. termelészövetkezeti egyesülések zalában

vid kz/sk/ká/il cz

1968. március 5.

a téli időszakban husszal csökkent zalában a termelészövetkezetek száma, kisebb gazdaságok határozták el, hogy egyesülés révén javítják gazdálkodási lehetőségeiket. a télen lezajlott egyesülési folyamatban jött létre a megye ez idő szerinti legnagyobb szövetkezeti gazdasága. a lenti székhellyel működő nagyüzem hat község határát, illetve szövetkezeti gazdáit fogja egybe. a gazdaságossági számítások azt mutatják, hogy az egyesült szövetkezet csak hizott sertésből kétszer annyit adhat piacra, mint korábban a hat gazdaság. /mti/

bb. 29. dolgozók csereüdültetésével bővíti évtizedes kapcsolatot a dédász és a karl marx stadt-i energiaszolgáltató vállalat

a vid szf/sk/ká/il cz

1968. március 5.

a dunántúli áramszolgáltató vállalatot és a hasonló rendeltetésű karl marx stadt-i vállalatot évtizedes szakmai kapcsolat fűzi össze. a dédász elsősorban a hálózatfejlesztésben automatizálásban, hálózatépítési technológiában szerzett már értékes és a gyakorlatban is hasznosított tapasztalatokat a német demokratikus köztársaság legnagyobb ipari területén működő áramszolgáltató vállalatától. a német testvérvállalat szakemberei pedig a rádiós hírközlés s a vonalakon dolgozó villanszerelőkkel való rádiós érintkezés rendszerét tanulmányozták nálunk. az idén bővül a kapcsolat. a két vállalat megállapodott, hogy az együttműködést kiterjesztik dolgozók csereüdültetésére is. e szerint karl marx stadt-ból az idei nyáron hetvenen töltik szabadságukat a dédász balatoni üdülőjében. ugyanacsak 70 délnunántúli áramszolgáltató dolgozó a keleti-tenger partján élvezi majd a pihenés, szórakozás örömeit. /mti/

9.20/11. 43°

bb. 30. elutazott a magyar küldöttség a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének ülészakára

t bc/tné/gy/cz

1968. március 5.

kádár jános, az mszmp központi bizottsága első titkárának vezetésével kedden délelőtt magyar küldöttség utazott szófiába, hogy részt vegyen a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének ülészakán.

a küldöttség tagjai: fock jendő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, czienege lajos, a politikai bizottság póttagja, vezérezredes, honvédelmi miniszter, péter jános külügyminiszter.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent biszku béla, a központi bizottság titkára, fehér lajos a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagjai, pullai árpád, a központi bizottság titkára, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, szarka károly külügyminiszterhelyettes, kovács pál vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes. jelen volt a bucsuztatásnál aszen evlogiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

9.25/gy 93°

bb. 31. halálos üzemi baleset

i fe/lk/gy/cz

1968. március 5.

történt a dorogi szénbányászati vállalat 19-es számú bányüzemében, a csilléket szállító felvonó az ajtóhoz szorította molnár istván 46 éves csillást, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek és okának megállapítására vizsgálat indult./mti/

...

bb. 32. szőnyi jenő grafikai munkáiból

tné/gy/cz

1968. március 5.

kiállítást nyílt a május 1. moziban /2. ker. mártírok útja 55./ megtekinthető egész nap./mti/

...

bb. 33. közlekedési balesetek

i fe/lk/gy/cz

1968. március 5.

az elmúlt 24 órában három halálos baleset történt a fővárosban. mittermann béla 79 éves nyugdíjas szabálytalan helyen ment át a 9. kerületben a ferenc körut és a tompa utca kereszteződésében és egy 6-os villamos halálra gázolta.

a 4. kerületben a váci ut és a zsilip utca kereszteződésében díseri józsef 33 éves fényképész, nagyatádi lakos személygépkocsijával a piros jelzés ellenére nem állt meg és összeütközött egy teher-villamossal. az autó utasai közül seres antal 57 éves gyári munkás a helyszínen meghalt, s további négy személy könnyebben megsérült.

a 14. kerületben a dózsa györgy uton kanyó józsef 30 éves művezető személygépkocsijával összeütközött egy tehergépkocsival. navasi miklós, az autó utasa sérülésébe a kórházba szállítás után meghalt, a gépkocsi vezetője is könnyebben megsérült.

a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette motorkerékpárját a 10. kerületben a pongrác uton miszlai mihály kálmán 23 éves technikus, budapesti lakos és járművével elütötte dobranszky lászló 44 éves gépészmérnököt. a motorkerékpár vezetője és utasa beer zsuzsanna 21 éves revizor, valamint dobranszky súlyosan megsérült. miszlai mihály kálmán ellen a rendőrség eljárást indított.

/folyt. köv./

10.40/gy

10.40

- 20 -

bb. 33. / közlekedési... folyt./ gy

nem adta meg az elsőbbséget a gyalogjárda és a villamos-sziget között a 9. kerületben a ferenc körut és a tompa utca kereszteződésében kovács gyula 45 éves autószerelő és személygépkocsijával elütötte varga istván 55 éves segédmunkást, aki súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a 6. kerületben a rudas lászló utca és az eötvös utca kereszteződésében znamenák lászló 25 éves gépkocsivezető személygépkocsijával elmulasztotta a kötelező megállást és járművével elütötte havas lászló 81 éves idős embert, akit súlyos sérüléssel szállították kórházba. a rendőrség az autó vezetője ellen eljárást indított.

halásztelek község határában figyelmetlenül vezette a sikos uton a budapesti közlekedési vállalat autóbuszát holló jános 27 éves gépkocsivezető és összeütközött egy vele szembejövő pótkocsis tehergépkocsival. az autóbusz utasai közül egy személy súlyosan, hat könnyebben megsérült. a rendőrség holló jános ellen eljárást indított és a baleset ügyében a vizsgálatot tovább folytatja./mti/

...

11-15/il

- 21 -

11-15
11-15

bb. 34. a konzultatív találkozó keddi ülése

gy/bs

1968. március 5.

a kommunista és munkáspártok konzultatív találkozója kedden reggel folytatta munkáját.

a hétfő esti ülésen szóltak fel még a bolíviai, a dominikai és a panamai testvérpártok küldötte is.

a bolíviai kommunista párt képviselője:

a bolíviai kommunista párt küldöttsége szükségesnek tartja a kommunista és munkáspártok világtanácskozásának összehívását, hogy az imperialista támadás elleni harcban létrejöjjön a forradalmi hadoszlopok együttműködése és a mozgalomban általánossá váljanak az elmúlt évtized tapasztalatai.

kifejezte, milyen fontos a kommunista összefogás annak a szolidaritásnak az erősítéséért, amely a megtámadott vietnami és az amerikai háborús provokációk célpontját képező más népeket segíti.

méltatta az egység szükségességét a közös stratégia kidolgozásában, amelynek figyelembe kell vennie, hogy a latin-amerikai forradalmi taktikában a hasonlóság mellett is vannak eltérések. ez a stratégia a vélemények és az információk kölcsönös cseréjét segítse elő.

a bolíviai küldött azokat a javaslatokat támogatta, amelyek szerint nem kell összehívni egy újabb konzultatív találkozót, minthogy a találkozón résztvevő küldöttségek nagy többsége által létrehozott előkészítő bizottság állandó és összetétele teljes.

/folyt. köv./

11.28/gy

RLC
11.28

- 22 -

bb. 35. a könnyüvasszerkezetű csarnokok kiegészítő gyártására kooperáló társat keres a dunai vasmű

a vid szf/sk/ká/il cz

1968. március 5.

országszerte keresik a dunai vasműben évek óta gyártott, jól bevált könnyüvasszerkezetű csarnokokat, amelyekből nem győz nem eleget készíteni. a vasmű lemezfeldolgozó gyára az idén a tavalyinál 20 százalékkal több csarnok szerkezetét ad az iparnak és a mezőgazdaságnak.

a tapasztalat az, hogy könnyített acélszerkezet 25-30 százalékkal olcsóbb a hagyományos acélszerkezetnél. a dunai vasmű egész évi könnyüvasszerkezet gyártó kapacitását már most lekötötték a megrendelők, de anyai a rendelés, hogy az eddig elfogadottakon kívül még 400 000 négyzetméternyi alapterületű csarnokszerkezetre lenne szükség. ezért a vasmű most olyan kooperáló társ vállalatot, üzemet keres, amely bekapcsolódna a vázszerkezetek gyártásába. a dunai vasmű biztosítja az alapanyagot, a feltétel csupán az, hogy a kooperáció vagy a szállítás ne drágítsa a jelenlegi árakat./mti/

bb. 36. automatikus ultrahang vizsgáló berendezések a diós-győri kohászatban

vid szf/sk/ká/il cz

1968. március 5.

a Lenin kohászati művekbe nyolc automatikus ultrahang vizsgáló berendezés érkezett külföldről. a korszerű készülékeket a hengerműben, illetve kovácsolóüzemben szerelik fel, a sínek, vasúti kerékbronsok, különböző kovácsolt és hengereltárúk minőségének vizsgálatára. a berendezések már gyártás közben, hanggal, fényvel jelzik a gyártmányokban esetleg előforduló rejtett hibákat, zárványosságokat, s festéssel jelölik meg a hibahelyet. ezzel lehetővé válik, hogy a hibás terméket a gyártásból kivonják./mti/

bb. 37. időjárásjelentés

il/twé

1968. március 5

a meteorológiai intézet jelenti március 5-én déli 12 órakor:

enyhülés

a közép-európa és a fekete-tenger térségében hosszú idő óta fethalmozódott hideg levegőt az atlanti óceánról áramló enyhé, páradus légtömegek fokozatosan keletebbre szorítják.

/folyt. köv./
12.30/il

- 23 -

RLC
12.30

bb. 37. / időjárásjelentés ... 1. folyt./ 11

hatásukra néhány fokos melegedéssel sokfelé havazik, illetve esik az eső. ukrajnából és erdélyből kiterjedt havazásokat jelentenek. hazánkban hétfőn erősen felhős, hideg idő volt. főként a déli, délnyugati megyékben többfelé havazott. a lehullott csapadék mennyisége általában nem haladta meg az 1-3 millimétert, de kőszegen 4, szigetváron 5 milliméter hullott. a hőmérséklet napközben a 2-5 órás napsütés hatására nulla, plusz 6 fok között váltakozott. ma hajnalra elég szélsőséges elosztásban mínusz 2, mínusz 8 fokig hült le a levegő. délelőtt nyugat felől megnövekedett a felhőzet. a reggeli órákban nyugaton egy-két helyen havazott. a hőmérséklet 11 órakor plusz 2, mínusz 1 fok között volt. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz nulla egész 6 tized fok volt, a sokévi átlagnál 3,7 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet nulla fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, mérsékeltén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, párás idő, többfelé elsősorban nyugaton és északon havazással, havasesővel, később ónosesővel, esővel. mérsékelt, időnkint megélénkülő délnyugati, majd nyugati, északnyugatra forduló szél. nyugat felől enyhülés, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1, mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 2, plusz 7 fok között.

a duna vizállása budapestnél 285 centiméter./mti/

..

bb. 38. a „forradalmi ifjúsági napok”, eseménysorozata

t pr/tr/sr/gy/cz

1968. március 5.

a 2. forradalmi ifjúsági napok politikai, kulturális és sportrendezvényeiről, eseményeiről tájékoztatta az újságírókat kedden a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának széknázában verbal Lajos, a kisz kb agit-prop. osztályának vezetője, orosz László, a kisz kb kulturális osztályának vezetője és Herczeg László, a kisz kb sportosztályának munkatársa. elmondták, hogy az ifjúsági napok programja egységbe foglalja a tavaszi történelmi évfordulók - március 15, március 21 és április 4. megünneplését. az ünnepi program keretében rendezik meg a bányászfiatalok országos tanácskozását tatabányán március 12-én, emléktűz gyullad ki 14-én tokajhegyen az 1848-as szabadságharc tiszteletére. a forradalmi ifjúsági napok megnyitó ünnepségét március 15-én tartják pécsen. szerte az országban koszorúzási ünnepségek lesznek az 1848-as szabadságharc emlékművénél, emléktábláinál.

/folyt. köv./

- 24 -

13.37/11

1340

bb. 38. / a „forradalmi... folyt./ 99

igy elviszik virágaikat a kommunista fiatalok a budapesti petőfi szobornoz is, ahol ezúttal együtt emlékeznek 1848 március 15-re, s a felejthetetlen 1942-es március 15-ére. a koszorúzáson ott lesznek az egykori történelmi emlékbizottság élők tagjai is. a következő napok gazdag eseménysorozatából külön említésre méltó a nyírvasvári „vasvári pát.” forradalmi emléktúra, a veszprém megyei amatőr színjátszó fesztivál, a székelyfővárosi megrendezendő megyei „ifjúsági parlament”, s a komáromi mezeti futó verseny.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 49. évfordulóját méltóképp ünneplik a fiatalok. országsszerte ünnepélyes kisz taggyűléseken méltatják az évforduló jelentőségét, s elhelyezik koszorúikat 1919 dicső fiainak emlékműveinél. a fiatalok központi emlékműsora - „fegyverbe” címmel - március 20-án lesz miskolcon. kaposvárott három nemzedék képviselői találkoznak, pápán és barcsen fáklyás felvonulás lesz, győrről megnyitják a megyei úttörőképzőművészeti pályamunkák-ból összeállított kiállítás, vámpalotán kisz-komszomol találkozó tartanak. az április 4-ig hátralevő időszak bővelkedik eseményekben. budapesten ünnepélyes eredményhirdetéssel zárják a kiváló ifjú mérnökök, közgazdászok és technikusok országos pályázatát, kaposvárott tavaszi köszöntő címmel körversenyversenyt rendeznek, salgótarjánban falusi és diákfiatalok mérlik össze versmondó tudásukat és országsszerte megkezdődnek a ki mit tud megyei döntői. összeülnek a megyei diák- és ifjúsági parlamentek külfölddel, s megtartják a szakma kiváló tanulója verseny országos döntőt.

felszabadulásunk 23. évfordulójának előestéjén kaposvárott tűzijáték vezet be az ünnepi programot, s még ezen a napon koszorúzási megemlékezéseket tartanak budapesten a felszabadító harcokban elesett szovjet katonahősök sírjainál, emlékműveinél.

április 4-én - immár hagyományosan - a budapesti Lenin szobornál tartják központi fogadalomtételi ünnepségüket az újjáéledt kisz tagok: a történelmi emlékműnél először több mint 11 000 fiatal ajkáról hangzanak el majd a fogadalomtételi szavak. az évfordulót még több eseménnyel köszöntik: kenderesen szovjet hősi emlékművet avatnak, lenniben „a harmadik ukrán front felderítőinek útján” elnevezéssel ifjúsági napot tartanak, megrendezik a szakma kiváló tanulója és a műm tanulmányi versenyek országos döntőt, és a technikai, szakközépiskolai tanulók országos orosz nyelvű versenyének döntőt. az emlékünnepségek sorában helyet kért és kapott nemesmedves, az ország utolsó-nak felszabadult községe is./mti/

13.45/99

- 25 -

1340

bb. 39. a kollektív szerződések tapasztalatai a bányáiparban -
ülést tartott a bányáipari dolgozók szakszervezetének
elnöksége

t sz/lk/ie/gy/cz

1968. március 5.

Kedden délelőtt a bányáipari dolgozók szakszervezetének
elnöksége ülést tartott a szakszervezet székházában, az ü-
lésen, amelyet Simon Antal főtitkár nyitott meg, mindenképp
a kollektív szerződések megkötésével kapcsolatos tapasztalato-
kat tárgyalták meg.

az előterjesztett jelentés szerint a bányáiparban 32 váll-
alatnál, intézetnél, stb. kötötték kollektív szerződést erre
az évre. az előkészítés során a dolgozók igen erőteljesen él-
tek javaslattételi jogukkal, például a mecseki ércbánya váll-
alatnál 150 oldalnyi vélemény érkezett be, a tatabányai szén-
bányákhoz 450, az ózdvidéki szénbányákhoz mintegy 150, az or-
szágos érc- és ásványbányászati vállalatnál 200 javaslat fu-
tott be. öven voltak köztük elfogadható, reális indítványok
is, amelyek be is kerültek a kollektív szerződésbe, így a
borsodi szénbányák kollektív szerződése a dolgozók javaslatára
részeseitli előnyben a munkára jelentkezésnél az elhunyt bányá-
szok feleségét és gyermekeit, és ugyancsak a dolgozók ja-
vaslatára határozta meg 30 napban az üregségi nyugdíjba távo-
zás esetén a munka alól való felmentés idejét.

a kollektív szerződésekben általában érvényre jutottak a
munka törvénykönyvének elvei, természetesen a helyi adottságok-
hoz igazodóan. minden kollektív szerződés rendelkezik az 1-12
napos jutalomszabadságról, amelyet többnyire különböző kitün-
tetésekhez, szocialista brigádjelvények birtokához, törzsgárda-
tagsághoz kötnek. általánosnak mondható, hogy a kollektív szer-
ződések szerint a túlmunkára való kirendelésről a dolgozót két-
napon nappal korábban kell értesíteni, s ettől csak kivételes
esetben szabad eltérni, de akkor a dolgozót magasabb bér ille-
ti meg. a várpalotai szénbányák kollektív szerződése havi 16
óránál több túlmunka végzését még önkéntes vállalatás esetén
sem engedélyezi.

a legtöbb probléma a részesezési alap felosztására és fel-
használására, a béren kívüli juttatások meghatározására, a
szociális, kulturális és sportintézmények támogatására vonat-
kozó rendelkezésekkel kapcsolatban adódik, amelyek még az ut-
keresésjegyei viselik magukon.

/folyt. köv./
13.55/g

- 26 -

HL
1968

bb. 39. / kollektív szerződések... folyt./ gy

elvéve még olyan rendelkezések is akadnak egyes kollektív szer-
ződésekben, amelyek ellenkeznek a hatályos jogszabályokkal.

a kollektív szerződésekhez kapcsolódó vállalati munkavé-
delmi szabályzatok - egyes esetekben bizonyos módosítások
után - ma már megfelelnek az általános elveknek és január 1-én
életbe is léptek. az újítási szabályzatok elkészítése még fo-
lyamatban van./mti/

..

bb. 40. legyen papírzsák a porszívókhöz, szigorítsák meg a mű-
anyag edények szabványát - megkezdte működését a fogyasztók
tanácsa

t kf/kf/ie/il cz

1968. március 5.

a magyar szabványügyi hivatal új társadalmi szervezet ho-
zott létre, amely a hivatallal együttműködve, annak munkáját
segítve igyekszik hozzájárulni a közfogyasztási cikkek mi-
nőségének fejlesztéséhez. az új szerv a fogyasztók tanácsa,
tevékenységét, feladatait - a tanács első nyilvános szerep-
lése alkalmából - kedden az otthon áruházban sajtótájékoztató-
n ismertette Takács Pál, a magyar szabványügyi hivatal el-
nöke.

a fogyasztók tanácsának legfontosabb feladata a vásárlók
érdekvédelme. tevékenysége során a vevők tapasztalatainak és
reális igényeinek érvényesítését szorgalmazza. a régi szab-
ványok módosításánál, az újak megalkotásánál is kifejezésre
juttatja a fogyasztók véleményét, kéréseit. egyúttal vizsgálja,
ellenőrzi azt is, hogy a javaslatokat, kéréseket a gyárak, a
kereskedelem és az egyéb érdekelt szervek mennyiben vették
figyelembe. a tanács feladata a lakosság széleskörű
tájékoztatása is. megszervezik például a legfontosabb köz-
fogyasztási cikkek nyilvános bírálatát, amelynek során össze-
hasonlítják az azonos rendeltetésű cikkeket, indítványozzák a
rosszminőségű, a szabványoknak nem megfelelő termékek gyártá-
sának megszüntetését, vagy megváltoztatását. a fogyasztók
tanácsa a lakosság különböző rétegeihez tartozó, 600-800 fős
önkéntes levelezői gárdát alakít ki, s természetesen szívesen
veszi a vásárlók mindennemű észrevételeit, javaslatait.

/folyt. köv./
14.40/-il

- 27 -

HL
1968

bb. 40. / Legyen papirzsák ... 1. folyt./ 11

munkájához segítséget kér a nőtanácstól, a hazafias népfronttól, s együttműködik a kermi-vel, az ipari minőségellenőrző intézetekkel, a kereskedelmi felügyelőségekkel.

a tanács első nyilvános szereplése az otthon áruházban tartott ülés volt, amelyen a tanács albizottságai beszámoltak eddigi tevékenységükről. a tanács például a gyakorlati tapasztalatok alapján javasolta a fűszerpaprika szabványának módosítását, s ugyancsak a vásárlók véleménye alapján szükségesnek tartja a műanyag edények és háztartási cikkek szabványának a szigorítását. a vásárlók véleménye és külföldi tapasztalatok alapján javasolja, hogy a porszívókhoz készítsenek, árusítsanak eldobható papirporzsákat.

a fogyasztók tanácsának kezdeményezésére - a vásárlók tájékoztatására - a hajdusági iparművek valamint a növényolajipari és mosószergyártó országos vállalat most az otthon áruházban bemutatókon ismerteti gyártmányait. a bemutatókat követő vevőankétokon elmondják a két vállalat termékével kapcsolatos szabványügyi tudnivalókat, s tanácsot adnak a vásárlóknak a mosógépek, a mosószeres megfelelő kiválasztásához, azok szakszerű, gazdaságos használatához./mti/

--

15.00/Lm

- 28 -

bb 34. /a konzultatív találkozó... 1. folyt./-lm

a dominikai kommunista párt képviselője:

a dominikai kommunista párt támogatja az új nemzetközi tanácskozás összehívását az antiimperialista harc problémáinak megvitatására - mondotta. az a véleményem, hogy az alapvető ideológiai problémákat is meg kell vitatni, minthogy ez az egyetlen módszer az egység tartós megerősítésére.

rámutatott arra, hogy a dominikai kommunista párt a jövőben is nyilvánosan bírál minden olyan pártot, amelynek politikája - mint világvisszhang - hatással lenne a dominikai tömegekre.

ruben dario souza, a panamai néppárt főtitkára:

- pártjaink, a kommunista és munkáspártok természetéből adódik, hogy összejöjjenek egy nemzetközi tanácskozásra. a pártok egységéről beszélni annyi, mint annak forrásáról és alapjáról, a nemzetközi proletariátus ideológiai egységéről szólni.

a későbbi tanácskozás jellegéről a panamai küldött a következőket mondotta: az a véleményünk, hogy a pártok következő tanácskozásának legsürgősebb és legalapvetőbb feladata, hogy egységes véleményre jusson azokról az új eseményekről, amelyek világviszonylatban érintik a kommunista és munkáspártokat általános antiimperialista harcukban.

a tanácskozás összehívásáról szólva hangsúlyozta: pártja azzal a felhatalmazással küldte delegációját erre a konzultatív találkozóra, hogy határozottan támogassa az összes testvérpárt nemzetközi tanácskozásának megszervezését, előkészítését és 1968 végéig történő összehívását.

a találkozó keddi ülésén julio lopez, a guatemalai munkáspárt központi bizottságának tagja elnökölt.

felszóltak:

eduardo gallegos mancera, a venezuelai kommunista párt

politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

/folyt.köv./
15.30/Lm

- 29 -

bb 34. /a konzultatív találkozó ... 2. folyt./-lm

- budapesten az önállóság napról-napra nagyobb erővel érvényesülő szellemével találkozunk, amely nem ellentétes a proletár nemzetköziség normáival; ellenkezőleg, azok szerves része.

amikor önállóságról beszélünk, megváltoztathatatlan akaratunkról is szólunk, arról, hogy továbbra is ellenállunk a más pártok belső ügyeibe történő mindenféle beavatkozásnak, bárnonnan is jöjjön az, ennek az elhatározásunknak kézzel fogható bizonyítékait is adtuk, nem tűnünk el ilyen beavatkozásokat és semmi sem kényszeríthet tevékenységünk megváltoztatására. ilyen incidensek miatt - sajnálatunkra - szembekerültünk a kubai kommunista párt vezetőségével, e találkozó előtt azért erősítjük meg kategórikusan e felfogásunkat, mért folytatjuk a harcot az olyan tendenciák ellen, amelyek a proletár internacionalizmus alapelveit sértik, feláldozzák a hatalmi ambíciók oltárán, s amelyeket sohasem fogunk helyeseelni.

egyetértünk a kommunista és munkáspártok világtanácskozásának összehívásával, egyetértünk azzal, hogy fő feladata az akcióegység elősegítése az imperializmus és annak agresszív tervei ellen. egyetértünk olyan napirend kidolgozásával, amely alapvetően a jelen legsürgősebb kérdéseire korlátozódik. szilárdan amellett vagyunk, hogy a világtanácskozásra minden kommunista és munkáspártot meg kell hívni, függetlenül attól, hogy az 1960-as tanácskozáson résztvettek-e vagy sem.

/folyt.köv./

bb 46. megalakult az ország első női autósklubja

a vid-szf/tné-lm ká

1968. március 5.

vácott megalakult az ország első női autósklubja. az egyelőre 62 tagot számláló klub gazdag programot állított össze. első rendezvényüket, a női autós ügyességi versenyt vasárnap tartják a városban és környékén. a klub tagjai felajánlották segítségüket a város párt és tanácsi szerveinek: többek között az ünnepségeken, rendezvényeken, választásoknál futár-szolgálatot teljesítenek. patronálják az általános iskolákat: a gyermekeket kioktatják a közlekedési szabályokra. vállalták a váci szociális otthon védnökségét is. elhatározták, hogy azokat az öregeket, akik még nem látták a balatont, a nyáron levíszik a magyar tengerhez./mti/

15.50/lm

bb 41. közlekedésfejlesztési kérdésekről tanácskozott a békés megyei pártbizottság és a tanács

a vid/szf/tné/s ká cz

1968. március 5.

kedden békéscsabán, a megyei tanács disztermében együttes ülést tartott az mszmp békés megyei bizottsága és a megyei tanács. az együttes ülés résztvevőit frank ferenc, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára köszöntötte. az elnökségben helyet foglalt kiss dezső, közlekedés- és postaügyi miniszter-helyettes is. az első napirendi pontként a megye közlekedésfejlesztési problémáit vitatták meg. az mszmp gazdaságpolitikai bizottságának 1967. évi határozata alapján megtárgyalták: hogyan lehet 1968-1980 között békésben a vasúti kocsirakomány áru-forgalmat körzetesíteni, körzeti állomásokat kiépíteni, s a kisforgalmu vasutvonalakat, állomásokat megszüntetni.

javasolta az együttes ülés, hogy békés megyében az előre meghatározott keretnél nagyobb összeget fordítsanak a harmadik öt éves tervben az utak korszerűsítésére, mert csak így lehet több teheráru gyorsabban szállítani a körzeti vasútállomásokra. az együttes ülés a legmesszebbmenőkig támogatja a gazdaságpolitikai bizottság javaslatát az áruforgalom körzetesítésére, a párt és a tanácsi szervek a közlekedés- és postaügyi minisztériumnak segítséget nyújtanak a tervjavaslatok elkészítéséhez. az eddigi felmérések alapján 1980-ig békés megyében mintegy 400 kilométernyi vasútvonal szűnne meg, főleg gazdasági és keskeny-parkot és megteremtik a teher- és személyszállítás közútra való terelésének feltételeit. a felmérésekben részt vesznek békés megye országgyűlési képviselői is./mti/

bb 42. losonczy páál távirata j.a. ankráhnak

tr/s sr cz

1968. március 5.

losonczy páál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait j.a. ankráhnak, ghanai államfőnek országáa nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

16.10/s

- 31 -

bb 43. gesztenye-erdőket telepítenek zalában és vasban

b vid/kz/sk/s ká cz

1968. március 5.

a kitűnő hazai és külföldi értékesítési lehetőségek hatására a következő években felujtják a zalai és vasi szelidgesztenye-termelést. erdőnagyságu területeket ültetnek be a közkedvelt csemegét termő fákkal. új gesztenyések alakulnak ki kőszegi környékén, az őrségben, göcsejben, hetésben és a zala völgyében. az ezzel kapcsolatos problémák tisztázására kedden tanácskozást rendeztek az érintett üzemek vezetői, továbbá az illetékes tanácsok képviselői, zalában, mint a tanácskozáson elmondták, már ebben az évben megkezdődnek a telepítések. 1972-ig 600 holdra, 1980-ig pedig 6000 holdra növelik a megye szelidgesztenye-erdőinek területét. vas megyében, a kőszeghegyaljai gesztenyések felujtásával együtt 1000 holdat szándékoznak betelepíteni. a szelidgesztenyések felujtásával és újabb ültetvények kialakításával terméketlen domboldalak hasznosulnak, s adnak szép jövedelmet a nagyüzemeknek. a számítások szerint egy hold szelidgesztenye-erdő évi 30.000 forint értékű hasznot hoz./mti/

--

bb 44. a tiszai vízlépcső kihasználásáról tanácskoztak nyiregyházán - tizenhét öntözőfürt épül

b vid/kz/sk/s ká cz

1968. március 5.

az épülő tiszai vízlépcső hasznosításáról tanácskoztak kedden nyiregyházán a felsőtiszai és a nyírség termelőszövetkezeteinek vezetői. a vízlépcső elkészültével, mint rámutattak, olyan nagymérvű vízbőség keletkezik a felsőtiszai mintegy 200 kilométeres szakaszán, amely 60.000 holdnyi mezőgazdaságilag művelt terület öntözését teszi lehetővé. a lehetőség kihasználására 18 öntözőfürt-rendszert építenek, ezek együttesen 30 közös gazdaságban tesznek lehetővé nagyarányú profil-változást. e táj on is megteremtődnek a feltételei a vizigényes növények termelésének, a halgazdálkodásnak és a viziszárnyas-tenyésztésnek. a legnagyobb öntözőfürt a rakamaz-vencsellői lesz. vízvezető hálózata beékelődik a futóhomok-buckás nyírség központjába - nyiregyháza határába -, ahol mindaddig lényegében csak szárazságtűrő növényekkel foglalkozhatnak a nagyüzemek. elkészülte után helyben alakíthatják ki a nyiregyházi konzervgyárat ellátó zöldségtermelő övezetet. a nagyszabású program időbelileg két részre tagolódik: az első üteme 1975-ig, a második pedig 1975-1980 között valósul meg./mti/

--

16.16/s

- 32 -

bb 47. kétszázhatvan kis üvegkupolával fedik le a nehézipari műszaki egyetem könyvtárát - elkészült a tetőszerkezet

b vid-szf/tné szb ká

1968. március 5.

elkészült a miskolci nehézipari műszaki egyetem új könyvtárépületének tetőszerkezete, amely a csaknem háromezer négyzetméter alapterületű olvasótermet fedi be. a több mint 60 tonnányi „karcsusított”, rácsos vastartót 24, egymástól 12 méterre elhelyezett acéloszlop tartja. a hatalmas olvasóteremben egyszerre ötszázan foglalhatnak helyet. az olvasóteremben helyezik el a 40 különböző tudományág irodalmát felölelő szabadpolcos könyvtárát, továbbá a mintegy ötezer kötetes „segédkönyvtárát”, lexikonokkal, bibliográfiákkal, szótárakkal.

a vasvázas tetőszerkezetet a terem jó megvilágítása céljából 260 kis üvegkupolával fedik le. újszerű technikai megoldásként az egyes kupolák közötti területet az üveghez hegesztett különleges műanyaggal borítják.

az olvasóterem alatti részben helyezik el az irodahelyiségeket, a könyvkötő üzemet, a fotóműtermet. itt kap helyet a mintegy ötezer kötetes könyvtár-muzeum is. ebben azokból a műszaki könyvekből rendeznek majd állandó kiállítást, amelyeket még az egykori selmeci bányatisztképzőben használtak. nem egy bányászati, kohászati, geodéziai könyvritkaság található köztük a 15. századból.

az olvasótermi részhez külön tömbként csatlakozik a raktárhelyiség, ahol az egyetem több mint 200 ezer kötetes könyvtárát, valamint hazai és külföldi műszaki folyóirat gyűjteményt helyezik el. a gyors „kiszolgálást”, ipari televízió-lánc, valamint rövidhullámú belső rádióhálózat mozditja elő.

az új könyvtárát a tervek szerint még az idén átadják a felépítésének. /mti/

--

bb 48. aranylakodalom bodonyban

vid-fm/tné szb ká

1968. március 5.

aranylakodalomát ünnepelte a heves megyei bodony községben farkas balázs minály és felesége. a jubileum alkalmából felelevenítették a hagyományos palóc lakodalmi szokásokat. /mti/

16.12/ III

- 33 -

ll

bb 45. Szennyvízhasznosítási tanácskozás debrecenben

a vid/kz/-sk/s ká cz 1968.március 5.

a szennyvizek mezőgazdaságban történő hasznosításáról tanácskoztak kedden debrecenben a vízügyi és az egészségügyi szakemberek. a debreceni kísérleti telepen, mint a tanácskozáson elmondták, 33 különböző növény kapott szennyvízfelhasználással mesterséges csapadékot. a növények többsége 50-60 százalékkal magasabb termésátlagot adott, mint az öntözés nélküli kontroll parcellák. a területet a telep kialakítása óta, tehát tíz éve nem trágyázták, a föld mégis kifogástalan termőképességű maradt. különösen figyelemre méltó eredményeket értek el a nyárfák öntözésével. a szennyvízzel öntözött nyárfaerdők három évvel korábban érnek be. a kísérletek első szakasza ezzel le is zárult. a következőkben a nyárfák mellett, a rétek és legelők öntözése kerül előtérbe. /mti/

--

bb 54. csehszlovák gépipari gyártmányok kiállítása budapesten

sz/tr/s ie cz 1968.március 5.

frantisek hála kereskedelmi tanácsos a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének róza ferenc utcai bemutató termében kedden megnyitotta a strojexport külkereskedelmi vállalat gyártmánybemutatóját.

a vállalat a gépipari termékek széles választékát exportálja és a magyar szakemberek számára ezévből több szakosított bemutatót rendez. ezek egyike a kedden megnyitott kiállítás, amely a csehszlovák gyártmányú szivattyúk és armaturák export-ajánlatáról nyújt tájékoztatást. bemutatják többek között a néhány családi ház vízellátását szolgáló ugynevezett mini- vízművet, a montreali világkiállításon díjat nyert víztisztító művet, valamint az olasz licenc alapján készülő gáznyomás- szabályozót.

frantisek hála a megnyitón hangsúlyozta, hogy a csehszlovák sigma tröszt a világon ismert szivattyútípusok 95 százalékának gyártására berendezkedett és a magyar vállalatokkal is szoros üzleti kapcsolatot alakított ki. a strojexport vállalaton keresztül a tröszt szállítja a balatoni műút mentén épülő új benzinkutak számára rendelt benzín-szivattyúkat is. /mti/

--

16.30/szb

-34-

ll

bb 49. cigánybál nyíregyházán

vid-fm/tné szb ká

1968. március 5.

kedden este a nyíregyházi szabolcs szálló éttermében rendezték meg a hagyományos cigánybált, amelyre körülbelül ötszáz vendéget hívtak meg. a cigánybálon egy népi és egy tánczenekar húzta a talpalávalót. /mti/

--

bb 50. nyereségrészesedés nőnap ajándékként - valamennyi könnyüipari üzemben fizetnek részesedést

i sz/tr szb ie

1968. március 5.

a könnyüipari minisztériumba beérkezett mérlegbeszámolók előzetes összesítése alapján megállapították, hogy valamennyi könnyüipari vállalat teljesítette, vagy túlteljesítette a nyereségrészesedés feltételeit. a könnyüipari vállalatok árbevétele tavaly nyolc százalékkal volt magasabb, mint az előző évben, a költségszint a tervezettnél nagyobb mértékben, mintegy 1,7 százalékkal javult, s ez a dolgozók részére kifizethető nyereségrészesedésben is jelentkezik. a nyereségrészesedési és devizaérdekeltségi rendszerbe bevont 58 ipari egység az előzetes adatok szerint átlagosan 23,3 napi bérnek megfelelő részesedést kap majd. ez jóval nagyobb összeg, mint amennyit az előző években fizethettek. az 1965. évi munka alapján ugyanis 18,7, az 1966. évi munka alapján pedig 19,9 napi bérnek megfelelő nyereségrészesedést értek el a könnyüipar dolgozói.

a könnyüipari minisztérium eddig négy vállalat, - a gyapjamosó- és szövőgyár, a kender-juta, a hazai fésűsfonó és a női fehérneműgyár - mérlegbeszámolóját hagyta jóvá. így ezekben az üzemekben a közeli napokban, vagyis - mivel e gyárak főként nőket foglalkoztatnak - „nőnap ajándékként”, megkezdhetik a nyereségrészesedés fizetését. a többi vállalat mérlegbeszámolóját folyamatosan hagyják jóvá. /mti/

--

16.35/szb

-35-

ll

bb. 52. nemzetközi nőnap a vietnami nép iránti szolidaritás jegyében - változatos program március 8-ára

ö/fe/vid/hné - Lm sr

1968. március 5.

országszerte befejeződtek az idei nemzetközi nőnap előkészületei. március 8-án a munkahelyeken - a vietnami nép iránti szolidaritás jegyében ünneplik. a nődolgozók sokhelyütt azt kérték a helyi szakszervezeti bizottságoktól: az ajándékokra, virágokra szánt összegeket fordítsák az amerikai imperialisták ellen hősiessé küzdő vietnami nép megerősítésére, egyes vállalatoknál, üzemekben a nemzetközi nőnap tiszteletére - a nőbizottságok kezdeményezésére - vietnami műszakokat tartanak, véradó napokat rendeznek.

a főváros valamennyi kerületében nünnepi nőnap megemlékezésre kerül sor. az asszonyokat sokhelyütt a kerületi párt- és tanácsai vezetők üdvözlik. az üzemi és vállalati kulturotthonokban megrendezésre kerülő nőnap ünnepségeken jeles fővárosi előadóművészek szórakoztatják a lányokat és asszonyokat. a nemzetközi nőnap alkalmából többhelyütt nyílik kiállítás, így többek között a 2. kerületben gobelin-munkákat tekinthetnek meg a látogatók.

a fővárosi színházak művészei a nemzetközi nőnap előestéjén a függöny előtt köszöntik a nézők soraiban helyet foglaló nőket. az üzemek, gyárak és hivatalok férfi dolgozói kedves meglepetéssel - virággal, ajándékkal köszöntik március 8-án reggel a nődolgozókat. a tömeg- és társadalmi szervezetek aktivistái e napon felkeresik a szociális otthonok öregeit, az egyedül élő idős asszonyokat, a kórházban fekvő betegeket, s virággal, ajándékkal kedveskednek nekik.

csongrád megyében több mint 40.000 nődolgozót köszöntenek a nemzetközi nőnapon. az uttorók és kiszisták virággal, emléktárgyakkal tisztelegnek a munkásmozgalom veteránjai, az mnds egykori alapítótagjai előtt. a szegedi konzervgyár az ünnepi nőgyűlésre meghívta a környékbéli termelészövetkezetek nőküldöttségeit. a szegedi ruhagyár nőnap ünnepségére várni várják. a költő verseit miklós klára, a szegedi nemzeti színház tagja tolmácsolja a meghívottaknak. a hódmezővásárhelyi, szentesi, a makói és a csongrádi nőnap gyűléseken is megemlékeznek a szabadságáért harcoló hős vietnami népről, a vietnami asszonyok hősi helytállásáról.

/folyt.köv./

16.40/szb

-36-

de

bb. 52 / nemzetközi nőnap.....1. folyt./Lm

komárom megyében is gazdag eseménysorozattal készülnek a nemzetközi nőnapra. a komáromi asszonyok szép példáját adják a harcoló vietnam iránti szolidaritásuknak. a városi nőtanács klub-délutánokat szervezett, az itt készült díszes kivarrású zsebkendőket most városzerte árusítják, s az így nyert összeget eljuttatják a vietnami szabadságharosoknak. tatabányán találkozóra hívták a nőmozgalom veteránjait. a megyei pártbizottság vezetői a nemzetközi nőnap alkalmából fogadják a lányok és asszonyok küldöttségét. nyergesujfaiun kedves színfoltja lesz a nőnap ünnepségnek: ekkor tartják a varrótanfolyam befejező aktusát, s a varrónők manókné változva maguk készítette ruhákban jelennek meg a nőnapon.

a viiharsarok városaiban és falvaiban is megünneplik a nemzetközi nőnapot. békéscsabán szombaton magyar-vietnami szolidaritási napot rendeznek, s a nagygyűlésen vietnami asszonyokat köszöntenek.

nagyszabású nőnap ünnepségeket rendeznek a termelészövetkezetekben is. huszonöt ezer asszonyt és leányt köszöntenek békésben a gazdaságok vezetői, sokhelyütt, így békéscsabán, tótkomlóson, kondoroson, ujkigyóson műsoros teadélután, másutt ünnepi vacsorát, rendeznek a nők tiszteletére, s a legjobb dolgozók jutalmakat kapnak. a termelészövetkezeti baromfigondozó brigádok a versenyjutalmat március 8-án veszik át. a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek is kiveszik részüket a háziasszonyok megjutalmazásából.

a márciusi havazás „elrejtette”, a tavasz első hírnökeit, a hóvirágot és az illatos ibolyát. így az üzemek és intézmények férfidolgozói borsod megyében virág „utánpótlásért”, a miskolci kerétszeti vállalatokhoz fordultak. eddig több mint 10.000 szál fehér és vörös szegfűt, 5-6 ezer cserép illatos jácintot, tulipánt és primulát rendeltek. a szaracsi, enyési és miskolci járásokban a díszítőművészeti szakkörök ügyeskezű asszonyai kiállításokon mutatják be legszebb himzéseiket. a nőmozgalom és üzemi nőbizottságok aktivistái részére a megyei vezetői március 9-én fogadást adnak miskolcon a szakszervezetek székházában./mti/

.-

16.47/s

- 37 -

de

bb 51. dömpergyártás magyar-indiai kooperációban

i sz/lk-lm ie

1968. március 5.

az elmúlt hetekben lezajlott madrasi nemzetközi vásár magyar kiállításán a mogürt külkereskedelmi vállalat három különböző típusú dömpert mutatott be, s valamennyi nagy érdeklődésre talált az indiai szakkörökben. India különböző részeiben már jól ismertek a magyar gyártmányok, nagyszámban dolgoznak az utvasut-, gát-, erőmű- és más építkezések földmunkáinál. eddig főként a 3,5 köbméteres kotróval ellátott dömpereket exportálta a mogürt, most azonban felkészült újabb típusok szállítására is.

a vörös csillag traktorgyár e jól bevált gyártmányából már mintegy tizennégyezret értékesített a mogürt külföldön, s Indiában 800 magyar dömpert dolgozik. most éppen újabb 35 van utban e távoli országba.

a magyar dömperek munkába állítása Indiában nem csupán egyszerű kereskedelmi ügylet alapján történik; az indiai üzemek ipari kooperációs kapcsolatokat alakítottak ki a magyar vállalatokkal. a dömperek főbb részeit a helyszínen szerelik, ott látják el a járműveket gumival, puttonyokkal, akkumulátorokkal és ott történnek a festés is. egy-egy dömpert gyártásánál az indiai üzemek 17 százalékban részesednek a kooperációban, ez az arány azonban növekszik. az újabb szállítmányokkal érkező dömpereket indiai gyártmányú motorokkal szerelik fel, s amennyiben ezek megfelelnek a műszaki követelményeknek, rövidesen 49 százalékra emelkedhet az indiai fél részvétele a dömpergyártásban./mti/

bb 58. kétnapos műszerbemutató előadássorozat pécsen

vid-szf/tné-lm ká

1968. március 5.

pécsen, a tudomány és technika házában, a mtesz rendezésében bemutatóval egybekötött előadássorozatot tartottak hétfőn és kedden a műszeripari kutató intézetben kidolgozott elemzőkészülékek gyakorlati alkalmazásáról.

a mecseki iparvidék számos üzemében megtalálhatók már az intézet legújabb műszerei. a gázveszélyes szénbányákban különösen a metánmeghatározó készülékeknek veszik nagy hasznát. a komló-i zobák-aknán az irányvágat kihajtási technológia szerves részévé vált az intézetben kifejlesztett és a mecseki bányákban kipróbált metánelemző műszer. a pécsi gázműveknél most helyezik üzembe az ugynevezett gázkromatográfot, amely a városi gáz minőségének javítását mozdítja elő. a két iparágat érdeklő készülékeken kívül az automatizálás és az energiatárolás korszerű műszereivel ismertették meg az érdeklődőket a kutatóintézet pécsre érkezett tudományos munkatársai./mti/

16.55/szb

-38-

bb 53. a rákóczi ut átépítésének menetrendje - március 15-től feliglenes vágányok a baross tér torkolatában

hvj/gg szb te

1968. március 5.

március 7-én üzemkezdéskor - miként ezt a közlekedés-rendészet és a fővárosi tanács közlekedési osztálya közölte, - elterelik a közúti forgalmat a rákóczi ut külső szakaszáról, illetve a baross térről. a közvéleményt foglalkoztatja, miért vált szükségessé ez az újabb forgalom-elterelés. a részletekről az illetékesek a következő tájékoztatást adták.

- néhány évvel ezelőtt az astoria aluljáró, azt követően az emke aluljáró építésével egyidejűleg korszerűsítették a rákóczi utat a kiskörutól egészen a szövetség utcáig. most a baross téri aluljáró rendszer és a baross tér - rákóczi ut torkolatában épülő gyalogos aluljáró-folyosó létesítésével egyidejűleg rendbe kell hozni a rákóczi utnak a szövetség utca és a baross tér közötti szakaszát is, ahol a közművek elavultak és még mindig a mai forgalomban már korszerűtlen, nagy kockázat forrását fedik az uttestet.

a szövetség utca és a baross tér között

a vízművek

az uttest két szélén, közvetlenül a járda mellett egy-egy 150-150 milliméter átmérőjű, és az ut közepén 400 milliméter átmérőjű nyomóvezetéket fektet.

a gázművek

mindkét oldalon 400-400 milliméteres nyomóvezetéket helyez el. a déli oldalon már a felszín alá került a gázcső./

a csatornázási művek

átépíti a víznyelő rendszert és az utépítéssel egyidejűleg korszerűsíti, javítja a csatornahálózatot is.

a posta és az elektromos művek

kialakítja az új kábelhálózatot, ami elég hosszadalmas és igen megalapozott munkát igényel.

bb 53. /a rákóczi ut.. 1. folyt./-szb

az utépitők

a rákóczi uton, a szövetség utcától a baross tér torkolatáig, majd később az egész baross téren korszerűsítik az uttestet, beton alapokra öntött, a járművezetők által kedvelt recézett aszfalt kerül.

a gyalogos-aluljáró folyosó

- amely független a baross-téri aluljáró rendszertől - a szabadság szálló és az elektromos művek baross téri irodája között húzódik majd, 40 méter hossz, 5 méter 10 centiméter széles, és 2 méter 60 centiméter magas lesz.

csütörtökön a vízművek, a gázművek, a posta, az elektromos művek és a közlekedési építő vállalat a mostani kőköcka burkolat felszedését kezdi meg.

az aluljárót két részben alakítják ki, először a szabadság szálló előtti lejárót és a rákóczi utat részben átvágó folyosót, azt követően az elektromos művek baross téri irodája előtti lejárót és a rákóczi ut közepe felé húzódó, körülbelül 6-7 méter hosszú folyosó részt. a munkálatok kezdete előtt mindkét rákóczi uti villamos sínpárt a mostani nyomvonalról áthelyezik az elektromos művek baross téri irodája előtt fekvő járda elé. csütörtökön a budapesti közlekedési vállalat megkezdi a baross tér torkolatában a vágányáthelyezés előkészítését és az elgondolások szerint az új, ideiglenes pályát március 14-ről március 15-re virradó éjjel kötik be. a szabadság szálló előtt a közlekedési építő vállalat március 12-én, vagy 13-án lát hozzá a földmunkákhoz. a rottenbilller utca és a mező imre ut között a gyalogosforgalmat egy korlátokkal határolt keskeny utnyelven tartják fenn.

a tervek szerint július végén a rákóczi uton a közúti forgalom újból megindul és a rákóczi uti gyalogos aluljáró folyosót az év végén átadják a forgalomnak. /mti/

17.05/szb

-40-

bb 55. az állami vállalatok is köthetnek vagyonszolgáltatást - kormányrendelet az állami és a társadalmi szervezetek szolgáltatási szerződéseiről

1/kf/kf/-lm se

1968. március 5.

a kormányrendeletet adott ki, amelynek értelmében állami és társadalmi szervezetek - állami vállalatok, trösztök, közös vállalatok és a társadalmi szervezetek vállalati formában gazdálkodó szervezetei - április 1-től önkéntes vagyonszolgáltatási szerződést köthetnek az állami szolgáltatóval.

a kormányrendelettel kapcsolatban a szolgáltatási felügyeltségen elmondották, hogy eddig az állami vállalatok különféle kárait a költségvetésből rendezték, április 1-től viszont a vállalatoknak maguknak kell viselniük a különféle károsodások - például tűz-, betörés-, gépjármű szavatossági kár - következményeit. továbbra sem köthetnek vagyonszolgáltatást a költségvetési szervezetek, amelyek kárait a jövőben is a költségvetés rendezi.

az állami vállalatokat olyan elemi, vagy egyéb váratlan károk érhetik, amelyek lényegesen befolyásolhatják eredményeiket, meghaladhatják gazdasági erejüket. ezeknek a károknak a kedvezőtlen hatását szünteti meg a szolgáltatás, amellyel - kiadás-ként előre megtervezhető díj ellenében - a vállalat a kockázatot átháríthatja a szolgáltatóra. a szolgáltatási díjat a szolgáltatott vagyonszolgáltatás értéke és a kockázat szabja meg. az állami és társadalmi szervezetek egyelőre tűz-, villámcsapás-, robbanás-, betöréses lopás-, gépjármű szavatossági- és autócascó szolgáltatást köthetnek.

a vállalatok új szolgáltatási rendszere szervesen illeszkedik a gazdasági reform során hozott egyéb intézkedésekhez, ezen a területen is megszünteti az ellenérték nélküli költségvetési térítést, a jelenlegi kárfedezet hiányosságait, s a szolgáltatási kockázatok későbbi kiterjesztésével elősegíti a vállalatok fejlődését.

a kormányrendelet végrehajtásáról a pénzügyminisztérium utasítást ad ki, a minisztérium szolgáltatási felügyeltsége pedig tájékoztatja az érdeelt vállalatokat a szolgáltatási szerződés lebonyolításáról. a vállalatok budapestben az állami szolgáltatónál, vidéken pedig a területileg illetékes megyei igazgatóságoknál kapnak majd részletes felvilágosítást. /mti/

17.10/szb

-41-

bb 56. árusító és bemutatóterem a szovjet mügyémántok magyarországi elterjesztésének szolgálatában

t sz/tr-lm ie

1968. március 5.

az arany jános utca 20. szám alatt a kgm műszaki tudományos tájékoztató intézetének és a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének közreműködésével kedden megnyílt a mügyémántszerszámok bemutatóterme. a megnyitón, amelyen résztvett k.m. gosztenyin, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselő helyettese is, kovács istván, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese méltatta a mügyémánt szerszámok alkalmazásának jelentőségét a gépipar új technológiai megoldásaiban. az új gazdasági mechanizmussal szoros összhangban áll ennek a tájékoztató, bemutatóteremnek létrehozása - mondotta - ahol nemcsak szaktanácsokkal szolgálnak, hanem árusítanak is, s így a legegyszerűbb uton, a deviza- és szállítási problémák kiküszöbölésével szerezhetik be a gyárak a szükséges gyémántszerszámokat.

a megnyitón részvevő szakemberek elmondották, hogy a szovjetunió élenjár a mügyémántok előállításában és alkalmazásában: a köszörűszerszámok 95 százalékánál használnak fel mesterséges gyémántot. az alkalmazásukkal járó előnyöket most a magyar szakemberek széles köre is megismerheti. a mesterséges gyémántokkal a szerszámok élettartama sok esetben tízszeresére, sőt egyeseknél százszorosára is növelhető./mti/

--

bb 59. jó jános nem jól viselkedett - tíz hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid-fm/tné-lm ká

1968. március 5.

jó jános 32 éves ároktői dömpervezető munka végeztével a mályi községi eszpresszóban szórakozott barátaival. záróra után az eszpresszó előtt egy társasággal összeszólalkozott, majd verekedésre került sor. jó jános az egyik férfit ököllel leütötte, egy másikat pedig késsel megszurt. később a leütött férfit társával együtt erőszakkal a légényszállásra vitték, s ott jó derékszíjjal ütlegelte a magatehetetlen embert.

a miskolci járásbíróóság jó jánost súlyos testi sértésért tízhónapi, társát, juhász géza 23 éves dömpervezetőt pedig háromhónapi szabadságvesztésre ítélték./mti/

--

17.05/Lm

- 42 -

ll

bb 57. „hozzászokott, a földgázhoz a péti nitrogénművek - termelési rekord az ammónia-gyárban

b vid szf/sk szb ká

1968. március 5.

a kedden hajnalban befejezett munkanap rekordot hozott a péti nitrogénművek történetében: a három műszakban összesen 137,6 tonna ammóniát állítottak elő. már az ezt megelőző napon is megdőltek a korábbi termelési csúcok: 137,4 tonna volt a teljesítmény. ebből a mérnökök arra következtetnek, hogy az üzem végérvényesen „hozzászokott”, a földgáz-alapanyaghoz. korábban ugyanis várpalotai lignitből állították elő az ammónia-alapanyagot, néhány hónap óta azonban már a csővezetéken érkező metánt használják. óránként 5-5,5 ezer köbméternyi földgázt bontanak el és a térfogatában három és félszeresére növekedő gázmennyiséget használják fel a péti-sóhoz szükséges ammónia előállításához. a termelési rekord azt jelzi, hogy a kezelőszemélyzet megtanulta az új alapanyaggal való bánást, a műszereket szabályozó berendezéseket egyenletesen működteti és a berendezések tökéletes pontossággal követik a kapott „parancsot”,.

a péti gyártelepen, a nagybővítés során épülő új üzem naponta 420 tonnányi ammóniát használ majd fel, hozzávetőleg háromszorosát a jelenlegi termelési rekordnak. a gyártáshoz szükséges többi földgázt egy másik, a jelenleginél nagyobb berendezésben bontják majd el. /mti/

--

bb 60. megölte anyósát - nyolc évi szabadságvesztésre ítélték

vid-fm/tné szb ká

1968. március 5.

a debreceni megyei bíróság nyolc évi szabadságvesztésre ítélté erdős gyula 28 esztendő debreceni lakost, aki veszekedés közben küsszékkal agyonverte anyósát. a házasságkötés után ötezer forinttal segítette az anyós a fiatalokat, s a pénzt autónyeresemény-betétkönyvbe tették. három hónap múlva wartburg személygépkocsit nyertek és azt eladták. az anyós nemcsak az ötezer forintot követelte vissza, hanem az autóért kapott pénzt is. a családban emiatt napirenden voltak a veszekedések, sőt verekedések, s a legutóbbi összetűzés során követte el a gyilkosságot erdős gyula. /mti/

--

16.10/Lm

- 43 -

ll

bb 34. /a konzultatív találkozó... 3. folyt./-szb

a perui kommunista párt képviselője:

a perui küldöttség egyetért azokkal a véleményekkel, amelyeket a küldöttségek nagy többsége a tanácskozás jellegéről és egyéb szempontjairól kifejtett. nem ért egyet a román küldöttség azon előterjesztésével, hogy a tanácskozásra hívják meg az úgynevezett „párhuzamos pártokat”. Üdvözölte a találkozón résztvevő izraeli kommunista pártot példamutató proletár internacionalista magatartásáért. elemezte az imperializmus agresszivitásának növekedése nyomán dél-amerikában kialakult politikai helyzetet. a kommunista mozgalomban meglevő ellentétek között említette a kommunista pártok jelentőségének tagadását, s azokat a törekvéseket, hogy a pártokat más szervezetekkel „helyettesítsék”,.

a felszabadító mozgalom szembeállítását a kommunista mozgalommal - mondotta - hátráltatja az imperialista offenzíva méltó megválaszolását. ezek a tények vezetik pártunkat, amikor határozottan állást foglal a kommunista és munkáspártok világértelmezésének összehívása mellett.

a paraguayi kommunista párt képviselője

kijelentette: a paraguayi kommunista párt híve annak, hogy a közeljövőben összehívják moszkvában a kommunista pártok nemzetközi értekezletét. helyeselte, hogy a tanácskozás fő célja az legyen: szilárd marxista-leninista alapokon egyesítse és tömörítse a nemzetközi kommunista mozgalmat, és közös platformot dolgozzon ki az imperializmus elleni harcra. a felszólaló leleplezte a jenki tervét, hogy a latin-amerikai országok forradalmi mozgalmai ellen irányuló agresszió és megtorlás céljaira nagy hatósugarú szuperszónikus repülőgépek befogadására alkalmas katonai légi bázist létesítsenek a transz-chaco-i országút mentén, a 135-ös kilométernél. végül kifejtette azt a meggyőződését, hogy a három fő forradalmi áramlat egysége lehetővé teszi majd az imperializmus agresszív, reakciós, bűnös politikájának megghiusítását.

/folyt.köv./

17.25/szb

-44-

sl

bb 34. /a konzultatív találkozó... 4. folyt./-szb

dzsellil dzsandal, az iraki kommunista párt politikai bizottságának tagja:

méltatta a szovjetunió kommunista pártjának önzetlen erőfeszítéseit a világ kommunista mozgalomának megerősítésére és tömörítésére. az a tény, hogy az 1960-as moszkvai tanácskozáson részt vett kommunista és munkáspártok 82 százaléka van jelen budapesten, már önmagában is bizonyítja a konzultatív találkozó sikerét. ezt a kezdeti sikert közös, önzetlen erőfeszítéssel tartós sikerre változtatnánk. pártunk akkor is tevékenyen részt vesz a kommunista pártok legközelebbi világtalálkozásán és annak előkészítő munkájában, ha a világtalálkozó mellett nem egyhangulag, hanem egyszerű többséggel születik meg a döntés.

- határozott véleményünk - mondotta -, hogy a tanácskozást még ez évben - novembernél nem később - kell megtartani. minden halogatás csak a dühödtt imperialista agresszort bátorítaná. pártunk szerint a tanácskozás idején megtartása nagy mozgósító erő lenne az imperializmus elleni harcban... bizunk abban, hogy a marxi jelszó: „világ proletárjai egyesüljetei!”, ezen a tanácskozáson győzedelmeskedni fog.

az iraki küldött kijelentette:

- bár ez elvi kérdésekben szilárdan tartjuk magunkat az 1957-es és az 1960-as nyilatkozatokhoz, teljes mértékben amellett vagyunk, hogy készítsünk új dokumentumot, amely a közeljövőben irányt mutatna világmozgalmunk tevékenységéhez. előre kell tekintenünk, ez most a fő dolog. nagyra értékeljük a szovjetunió és a szocialista rendszer más országainak - mongóliának, lengyelországnak, a német demokratikus köztársaságnak, csehszlovákiának, magyarországnak és bulgáriának -, valamint anglia, franciaország, olaszország, stb. testvéri pártjainak az arab népek iránti szolidaritását az izraeli agresszióval szemben.

/folyt.köv./

17.20/lm

- 45-

sl

bb 61. az ifjúság szabadidejének jobb kihasználásáról tanácskoztak miskolcon

vid-fm/tné-lm ká

1968. március 5.

borsod megyében - a kisz központi bizottsága határozatának megfelelően - március 15-30 között összeülnek a járások és városok ifjúsági kulturális fórumai, hogy tanácskozzanak a fiatalság körében végzendő kulturális munka tartalmi és módszertani kérdéseiről. a tanácskozások előkészítésére kedden a kisz megyei bizottsága ankétot rendezett miskolcon. a baráti beszélgetésen a kisz -vezetőkön kívül résztvettek a megye művelődésügyi szerveinek képviselői is. az ankétot szabó jános, a kisz központi bizottságának titkára tartott vitaindító előadást. /mti/

--

bb 63. „darázs”, együttes békéscsabán

vid fm/sk-lm ká

1968. március 5.

békéscsabán, a megyei művelődési házban kedden megalakult a „darázs”, együttes. az írókból, színészekből alakult együttes a megyeszékhelyen kívül a viharsarok számos községében és tanya-központjában is bemutatja szatirikus műsorát. /mti/

--

bb 62. a tatabányai 15-ös akna kisz-fiataljai - vietnamért

vid-fm/tné-lm ká

1968. március 5.

a napokban indította meg új akcióját a harcoló vietnami nép támogatására a kisz központi bizottsága. arra hívta fel a kisz-szervezeteket, hogy egy vagy több tranzisztoros rádió árával járuljanak hozzá a vietnami nép harcának segítéséhez.

a tatabányai 15-ös akna kisz-fiataljai - komárom megyében elsőként - máris válaszoltak a felhívásra. röpgyűlést tartottak, ahol elhatározták, hogy egy tranzisztoros rádió árát azonnal befizetik a csekkszámmlára. a pénzt a bányászfiatalok társadalmi munkájuk jutalmaként kapták. /mti/

17.35/szb

-46-

bb 64. megalakult a savaria nyári egyetem tanácsa

vid fm/sk-lm ká

1968. március 5.

kedden szombathelyen, a tit-klubban megalakult a savaria nyári egyetem tanácsa. elnökekül dr. gonda györgyöt, a vas megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökét választották. a testület készíti elő szombathely első nyári egyetemét, amely a savaria napok idején, augusztus 12-24. között működik. a rendezvénytársaságra osztrák, jugoszláv, csehszlovák és lengyel vendégeket várnak.

az egyetemi tanács jóváhagyta az idei programot. eszerint a nyári egyetem előadásai főleg savaria-szombathely, valamint kőszeg és környéke régészeti, művészettörténeti, történelmi emlékeivel foglalkoznak. több kirándulást terveznek a balatonra, a világhírű 700 esztendősi jáki templomhoz, sárvárra és más nevezetes helyre. az egyetem résztvevőit meghívják az iseumi operaestekre, a kőszegi orgonahangversenyre és a savaria történelmi karneválra is. /mti/

--

bb 65. szovjet bélyegkiállítás nyílik

k sz tné-lm ie

1968. március 5.

„ötven éves a szovjethatalom”, címmel bélyegkiállítás nyílik pénteken budapesten, a 6., népköztársaság utja 55. szám alatti kiállítási teremben, ahol alkalmi postahivatalt rendeznek be és különleges emlékbélyegzőt használnak. /mti/

--

17.40/

-47-

bb 66. a bodrognál elsőfokúra csökkentették az árvízvédelmi készültséget

1 sb/lk-Lm 1e

1968. március 5.

a tiszta árhulláma csaknem egy napig tetőzött tiszafürednél 648 centiméteres vízzszinttel, de kedden délben megkezdődött az apadás. a felső szakaszon tovább gyorsult a vízzszintsüllyedés üteme. hétfő reggeltől keedd reggelig dombrádnál 63, tokajnál 44 és tiszalöknél 51 centiméterrel apadt a víz. tokajtól tiszaroffig azonban változatlanul elsőfokú készültség vigyázza a gátakat.

jelentősen enyhült a helyzet a bodrog mentén. felsőbe-reckinél és sárospataknál egy nap alatt 35, illetve 24 centiméterrel csökkent a folyó vízzszintje. ezért a másodfokú készültséget elsőfokúra enyhítették. a bodrog felső szakaszán már visszavért medrébe a víz. a bodrogzugban is megkezdődött a nyári gát és fővédelmi töltés között óvatosságból elárasztott 8 800 holdas hullámtér kiürítése, a víz levezetése. a tiszta és mellékfolyóinak vízgyűjtő-területén az utóbbi 24 órában 2-5 milliméter hó hullott, s mivel az átlaghőmérséklet nem érte el a 0 fokot, nem kaptak újabb vízzutánpótlást a folyók, így további apadás várható. /mti/

--

bb 67. bogvár józsef akadémikus előadása szolnokon

vid szf/sk-Lm 1a

1968. március 5.

a szolnok megyei lapkiadó vállalat és a szolnok megyei néplap szerkesztősége kedden ankétot rendezett szolnokon a megyei vállalatok vezetői, gazdasági szakemberei részére. az ankéton bogvár józsef egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia levelező tagja, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke tartott vitaindító előadást. ismertette a piacutatózás nemzetközi tapasztalatait és az ezzel kapcsolatos hazai problémákat. vázolta azokat a tennivalókat, amelyek az új gazdasági mechanizmusban a piacutatózás fejlesztésében szükségszerűvé váltak.

a tanácskozáson bejelentették, hogy az érdekelt megyei vállalatok támogatásával a megyei lapkiadó vállalat időszaki kiadvány megindítását tervezi, amely foglalkozik a megyén belüli gazdasági kapcsolatokkal, rendszeres tájékoztatást nyújt a piaci kereslet és kínálat alakulásáról. /mti/

--

17.45/szb

-48-

bb 68. embargó 20.- h-ig!

ülést tartott az országgyűlés honvédelmi bizottsága

-Lm 1a

1968. március 5.

kedden az országgyűlés honvédelmi bizottsága pap jános elnökletével ülést tartott.

az ülésen benkei andrás belügyminiszter tájékoztatta a honvédelmi bizottságot a belügyminisztérium szerveinél folyó munkáról.

ezután a honvédelmi bizottság megtekintette a fiatalkorú és gyermekvédelmi osztályt, ahol tájékoztatást kaptak a fiatalok bűnözéséről, a bűnözés megelőzéséről. a látogatás során beszélgetést folytattak a pedagógusokkal, pszichológusokkal, orvosokkal, nyomozókkal, akik e feladatokat végzik.

ezt követően a honvédelmi bizottság látogatást tett az országos rendőrfőkapitányság bűnügyi-technikai osztályán, valamint a bűnügyi muzeumban.

a látottak alapján elismerésüket fejezték ki a bűnügyi technikai osztályon végzett munkáért, amely magas felkészültségű szakértelemmel segíti a bűnözés elleni harcot, illetve a bűncselekmények tudományos felderítését.

megtekintették az urh kocsikat, melyek az eseményeknek megfelelően időben a helyszínen vannak a különböző bűncselekmények megelőzése, illetve felszámolása érdekében.

a bűnügyi muzeumban látottakról szintén nagy elismerés hangján szóltak. a muzeum hosszú évekre visszamenőleg dolgozta fel az országban elkövetett különböző bűncselekményeket, s dokumentációja hasznos, sok segítséget ad a bűnüldöző szervek munkájához.

a látogatás végén pap jános az országgyűlés honvédelmi bizottságának elnöke megállapította, hogy a belügyminisztérium szerveinél folyó munka kulturált, szakmai szempontból magas színvonalú, a párt és a kormány politikájának szellemében helyesen végzik feladatukat. /mti/

17.50/Lm

--
- 49 -

bb 69. sarlós istván fogadta branko pesicset

hné-lm sr

1968. március 5.

kedden délután sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke fogadta a jugoszláv főváros budapesti tartózkodó küldöttségét. branko pesics, a belgrádi városi tanács elnöke, a küldöttség vezetője átadta sarlós istvánnak belgrád város arany-plakettjét. a baráti találkozón részt vett jaksa bucevic, a jugoszláv nagykövetség tanácsosa.
/mti/

--

bb 70. a népköztársaság elnöki tanácsa

cg-lm la

1968. március 5.

várkonyi józsefet rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki és megbízta a teheráni magyar nagykövetség vezetésével. az elnöki tanács gyáros lászló rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet - érdemei elismerése mellett - felmentette a magyar népköztársaság teheráni nagykövetségének vezetésére kapott megbízatása alól./mti/

--

bb 71. két bemutató a miskolci nemzeti színházban

vid fm/sk-lm ká

1968. március 5.

a miskolci nemzeti színház társulata kedden két egyfelvonásost mutatott be. hazánkban először miskolcon adták elő tennessee williams: „mult nyáron, hirtelen„ című drámáját. a főbb szerepeket dobos ildikó, csiszér andrás és vargha irén alakította.

a másik bemutató - karinthy ferenc: dunakanyar című színdarabjának - szereplői: lőrinczy éva és sallós gábor. a két egyfelvonásost lendvay ferenc és jurka lászló rendezte, a díszleteket gergely istván tervezte./mti/

18.00/lm

--
- 50 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 34. számú /a konzultatív találkozó keddi ülése/ hírünk 6. bekezdésének utolsó mondata helyesen:

... is vannak eltérések. elő kell segíteni a vélemények és az információk kölcsönös cseréjét.

az utolsó bekezdés utolsó két sora helyesen a következő:

... nagy többsége által létrehozandó előkészítő bizottság állandó és összetétele teljes lesz. a dominikai kommunista párt... stb. /mti/

--

bb 72. nőgyűlés székesfehérvárott

vid fm/sk-lm la

1968. március 5.

szakszervezeti nőnapok kezdődtek kedden székesfehérvárott, a szakszervezeti székházban. az egyhetes eseménysorozat első rendezvényeként ünnepi nőgyűlést tartottak, amelyen résztvettek székesfehérvár és fejér megye dolgozó asszonyainak képviselői, valamint erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke. geréb sándorné, a szot titkára mondott ünnepi beszédet, majd a gyűlés részvevői elhatározták, hogy az egyesült államok budapesti nagykövetségéhez táviratot intéznek, amelyben követelik a vietnami bombázások azonnali beszüntetését. fejér megye dolgozó asszonyainak nevében szolidaritásukról biztosították a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó képviselőit, valamint a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségét. a gyűlés végén megjutalmaztak 14 kiváló szakszervezeti munkát végzett asszonyt, majd erdei lászlóné megnyitotta „a fejér megyei nők a szakszervezeti mozgalomban„ című kiállítást./mti/

--

bb 73. dr. eugene carson blake

tm-lm sr

1968. március 5.

az egyházak világtanácsának főtitkára dr. bartha tiber püspök, a református egyház zsinati elnökének meghívására kedden budapestre érkezett. az egyházak világtanácsának főtitkárát fogadta miklós imre, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese./mti/

--

18.50/szb

-51-

sl

bb 74. országos szőlészankét móron

vid fm/sk-lm la

1968. március 5.

móron, „az ezerjő hazájában”, kedden országos szőlészborász ankétot rendezett az állami gazdaságok országos központja. az ankét résztvevői megvitatták a nagyüzemi szőlészetek talajerőgazdálkodásának helyzetét. a tanácskozáson jelen voltak az állami gazdaságok szakemberei, a szőlészettel foglalkozó kutatók és a kertészeti főiskola oktatói.

a szőlészankét résztvevőinek a móri állami gazdaság dolgozói bemutattak egy szőlőmetszési gyakorlatot, majd mintegy 50 borfajta részvételével megrendezték a tavaly termett borok „vetélkedőjét”, ./mti/

--

bb 76. megnyugtató jelentés az influenza-frontról

i ms/gg-lm sr

1968. március 5.

a közegészségügyi szakemberek szerint az elmúlt hét végén és e hét elején az influenzás bejelentések száma általában erős kilengést mutat. szombaton ugyanis az emberek könnyebb megbetegedéssel nem szívesen mennek orvoshoz, hétfőn viszont az elmaradt betegek jelentkezése megduzzasztja a létszámot. ha ezek az adatok nem is alkalmasak a hét többi napjával való összehasonlításra, egymással összehasonlítva mégis reálisan tükrözik a járvány tendenciáját. a fővárosi köjál birtokában levő adatok szerint az elmúlt szombaton jelentették be a legkevesebb influenza esetet a fővárosi járvány kitörése óta, 6339-en jelentkeztek az orvosoknál. ezzel szemben az első hét szombatján tízezer, a második héten 15 000, a harmadik héten 17 000 fölött volt a bejelentett esetek száma és a járvány negyedik szombatján is csaknem 13 000, azaz kétszerese volt a legutóbbi adatnak. a hétfők egészen párhuzamos képet mutatnak. a járvány kitörésekor 12 000, a második héten több mint 22 000, a harmadikon 27 500, a múlt héten több mint 17 000 influenzás megbetegedéssel jelentkeztek a betegek, míg ezen a héten a számuk 9 500 volt.

a köjál szakemberei, akik a korábbi járványokban szerzett tapasztalataik alapján eddig is meglehetősen nagy biztonsággal jelölték meg a járvány várható alakulását, a hét végére már csak 3-4 ezer napi megbetegedéssel számolnak és azt mondják: ha semmi sem jön közbe, a jövő hét végére lényegében megszűnik budapesten az influenza, bár szórványos megbetegedések még azután is előfordulhatnak. ./mti/

--

18.45/lm

- 52 -

de

bb.77. vendégül látta szovjetunióbeli testvérét az emlékező tehetségét visszanyert tokod-altárői bányász

vid/fm/sk/a/La

1968. március 5.

kedves vendégeket fogadtak kedden a hazafias népfront és az mszbt komárom megyei elnökségén. a tokod-altárői molnár sándor, eredeti nevén vlagyimir povarov, továbbá szovjetunióbeli huga és annak férje látogatott tatabányára.

mint a sajtó már többször hírül adta, a tokod-altárői bányász mindössze két esztendeje tudja ismét, hogy hivatás gyermekkorában, hol született és hol élt. édesapja, a donyeci medencében volt bányász, és a háboru alatt onnan rabolták el az akkor 12 éves kisfiút a németek. lelkiismeretlen orvosi-pszichológiai kísérletekkel elfeledtették vele nevét, multját, hogy később hazája ellenségévé neveljék. a gyerek megszökött a német fogságból, magyar katonák találtak rá és molnár józsef honvéd hazahozta magyarországra, örökbe fogadta s felnevelte. molnár sándor is - akárcsak édesapja - bányász lett. megnősült és igazi otthonra talált tokod-altárón. nem hagyták azonban nyugodni gyermekkori halvány és tisztázatlan emlékei. végül is dr. szolár béla esztengomi ideggyógyász hosszas, fáradságot nem ismerő gyógyító munkával elősegítette, hogy molnár sándor visszanyerte emlékezőtehetségét, fel tudta idézni gyermekkori emlékeit, sőt a pszichiátriai beavatkozás segítségével gyermekkori anyanyelvén szólalt meg.

igy látogathatott több mint két évtized után 1966. augusztusában szovjet hazájába, és luganszkban találkozott édesanyjával, hugaival, rokonságával, a halottnak vélt vovagy neveztek őt otthon gyermekkorában. molnár sándor akkor egy hónapot töltött családjával együtt, szovjet családja körében, most pedig ő látta vendégül szeretteit. huga és sógora megismerkedett az ország és komárom megye nevezetességeivel, egyhónapos itt-tartózkodásuk során felkeresték a csengődön élő nevelőapát, molnár józsefet is. ./mti/

--

19.06/szb

-53-

de

bb 75. országos kukoricatermesztési tanácskozás székesfehérvárott

b yld fm/sk-lm la

1968. március 5.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, a magyar agrártudományi egyesület, valamint a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden székesfehérvárott országos kukoricatermesztési tanácskozást rendezett.

a tanácskozáson részt vettek az ország termelőség-vezetési vezetői, a tsz-szövetségek vezetői és képviselői, a kutató intézetek munkatársai, valamint a párt- és tanácsi szervek képviselői. megjelent az értekezleten dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, herczeg károly, a fejér megyei pártbizottság első titkára, dr. tapolczai jenő, a fejér megyei tanács vb. elnöke, dr. nagy sándor, a termelőség-vezetők országos tanácsának főtitkára, hunya istván, a medosz elnöke, valamint dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a magyar agrártudományi egyesület elnöke.

a tanácskozás 700 résztvevőjét hajba kálmán, a fejér megyei tanács vb. elnökhelyettese üdvözölte, majd dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes tartott vitaindító előadást kukoricatermesztésünk helyzetéről és a fejlesztés főbb feladatairól.

elmondotta, hogy hazánkban a buza után a legfontosabb növény a kukorica. vetésterülete több mint tíz éve nagyobb, mint az őszi búzáé. a mezőgazdaság szocialista átszervezésével javultak a termesztés anyagi és technikai feltételei, s nőtt az agrotechnika színvonala. csökkent a termesztésre fordított élő munka, a komplex gépesítés és a vegyszeres gyomirtás alkalmazásával pedig lényegesen kisebb lett a kukorica termesztésének költsége. ennek köszönhető, hogy a két világháború közötti időszakhoz viszonyítva több mint kétszeresére nőtt a hazánkban termelt szemeskukorica mennyisége, anélkül, hogy a vetésterületet lényegesen növelték volna. az 1931-1940-es időszak évi átlagában összesen 2,2 millió tonna kukoricát termeltek hazánkban, míg az elmúlt évben már 3,8 millió tonna májusi morzsoltat takarítottak be a mezőgazdasági nagyüzemek.

/folyt.köv./

19.10/Lm

- 54 -

el

bb 75. országos kukoricatermesztési ... 1. folyt./-lm

a továbbiakban dr. gergely istván a termesztett hibridkukoricafajtákat ismertette. hangsúlyozta, hogy a nálunk elterjedt kétszeres keresztezésű hibridek termőképessége nincs kihasználva. ebből következik, hogy a termés hozamok növelésének a fajtaprobléma nem lehet akadályozója. a mezőgazdasági üzemek többségében még nem az új egyszeres keresztezésű hibridek termesztése a legfőbb feladat, hanem az alapvető agrotechnikai előírások betartása, valamint a fegyelem megzsilárdítása. elmondta, hogy a termelők figyelme mindinkább az egyszeres keresztezésű hibridek felé fordul, ezek ugyanis a kísérletek tanúsága szerint 10-15 százalékkal nagyobb termést adnak, mint a kétszeres keresztezésű hibridek. az idén azonban még az a legfontosabb, hogy az 1,9 millió holdon vetett kétszeres keresztezésű hibridkukoricákkal az eddiginél lényegesen jobb terméseredményeket érjenek el. hangsúlyozta: ennek érdekében nagy gondot kell fordítani a mélyszántásra, a megfelelő tőszámra, a vegyszeres gyomirtásra, valamint a vetési és betakarítási munkák minőségére.

- mezőgazdaságunk egyik legfontosabb feladata a jövőben a kukoricatermesztés és az ezzel szorosan összefüggő állattenyésztés fejlesztése. az állattenyésztés 1970-ben már 400 000-420 000 vagon takarmánykukoricát igényel. ezt csak úgy tudják biztosítani, ha a jelenlegi termőterületről holdanként 20-21 mázsa májusi morzsoltat takarítunk be, - nangoztatja az előadó.

dr. gergely istván vitaindító előadása után a kukoricatermesztéssel foglalkozó kutatók és gyakorlati szakemberek ismertették tapasztalataikat és terveiket./mti/

..

bb 78. az amerikai imperialisták fokozzák agresszivitásukat a knk ellen - koreai szolidaritási est

t fe nné-lm sr

1968. március 5.

kedden az országos takarékpénztár nádor utcai központjában koreai szolidaritási estet rendeztek, amelyen felszólalt an min szu, a knk budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. többek között rámutatott: az amerikai imperialisták fokozzák agresszív tevékenységüket a knk ellen, megsértik légiterületet, behatolnak felségvizeikre. ennek legutóbbi bizonyítéka a pueblo kémhajó, amelynek elfogása után parancsnoka beismerő vallomást tett.

/folyt.köv./
19.30/szb

-55-

el

bb 78. /az amerikai ... 1. folyt./-lm

az ideiglenes ügyvivő azt is elmondotta, hogy január 24. és február 24 között 93 esetben intéztek támadást az amerikai agresszorok észak-korea ellen és több mint 9 200 lövedéket szórtak le észak-korea területére. a továbbiakban utalt arra is, hogy a támadók koreában újabb háború kirobbantásán meszterkednek. ugyanakor hangsúlyozta an min szu, hogy a kndk kormány, népe békére vágyik és ilyen módon szeretné észak- és dél-korea egyesítését elérni.

- minden országnak joga és kötelessége, hogy megvédje országa függetlenségét, így a koreai népnek is ez az eltökélt szándéka. ebben az igyekezetében támogatják a szocialista országok, köztük a magyar nép is. a koreai nép nem akar háborút, de az ellenséggel szemben minden lehető eszközzel megvédi hazája szabadságát, függetlenségét.

a nagy tapssal fogadott szavak után a szolidaritási est részvevői táviratot intéztek a koreai szakszervezeti szövetséghez. a táviratban hangsúlyozzák, hogy a magyar népet, köztük az országos takarékpénztár hétezer dolgozóját aggodalommal tölti el az amerikai imperialisták fokozódó ázsiai agressziója, a kndk ellen elkövetett durva provokációk egész sora. átérzik a koreai nép nagy erőfeszítését, hősiességét, amelyet a haza védelmében kifejtének.

az est kulturműsorában fellépett kohut magda, mádi szabó gábor, ujréti lászló, kovács p. józsef, valamint az országos takarékpénztár bartók béla kamarakórusa. /mti/

bb 79 . időjárásjelentés

gg-lm la

1968. március 5.

a meteorológiai intézet jelenti március 5-én, kedden este 19 órakor:

enyhülés

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, párás idő többfelé havazással, havasesővel, később ónos esővel, esővel. mérsékelt, időnként megélénkülő délnyugati, majd nyugati-ra, északnyugatra forduló szél. nyugat felől enyhülés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: plusz 2-plusz 7 fok között. /mti/

19.30/Lm

-56-

bb 80. a nemzetközi farmakológus társaság elnöke az akadémián
t ms/gg-lm sr

1968. március 5.

rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke kedden hivatalában fogadta a hazánkban tartózkodó b.uvna /umlaut/ svéd professzort, a nemzetközi farmakológus társaság elnökét.

a találkozó után b.uvna professzor nagy érdeklődéssel kísért előadási tartott az akadémián. előadásának tárgya a hisztamin felszabadulásának mechanizmusa volt. több új szempontot vett fel, amelyek reményt nyújtanak arra, hogy a jövőben a kutatók hatékonyabb és az eddigiektől eltérő hatású antihisztaminokat találjanak.

az előadás után gömöri pál akadémikus, az orvostudományi osztály titkára az osztályvezetőség nevében fogadást adott a neves vendég tiszteletére. /mti/

embargó: feloldásig!

bb 81. közlemény a kommunista és munkáspártok konzultatív találkozásjáról

szb bs

1968. március 5.

1. február 26-a és március 5-e között budapesten konzultatív találkozót tartottak az alábbi kommunista és munkáspártok képviselői: amerikai egyesült államok kommunista pártja, argentin kommunista párt, ausztráliai kommunista párt, ausztria kommunista pártja, belga kommunista párt, bolgár kommunista párt, bolíviai kommunista párt, brazil kommunista párt, ceyloni kommunista párt, chilei kommunista párt, ciprusi dolgozó nép haladó pártja, costa-rica népi élcsapat pártja, csehszlovákia kommunista pártja, dán kommunista párt, dél-afrikai kommunista párt, dominikai kommunista párt, ecuadori kommunista párt, észak-írország kommunista pártja, finn kommunista párt, francia kommunista párt, görög kommunista párt, guadeloupei kommunista párt, guatemalai munkapárt, haiti népi egység pártja, hondurasi kommunista párt, indiai kommunista párt, ír dolgozók pártja, iraki kommunista párt, iráni néppárt, izraeli kommunista párt, jordániai kommunista párt, kanadai kommunista párt, kolumbiai kommunista párt, lengyel egyesült munkáspárt, libanoni kommunista párt, luxemburgi kommunista párt, magyar szocialista munkáspárt, marokkói kommunista párt, martiniquei kommunista párt, mexikói kommunista párt, mongol népi forradalmi párt, nagy-britannai kommunista pártja, német kommunista párt, német szocialista egységpárt, /folyt.köv./

21.40/s

- 57 -

bb 81. /közlemény a ... 1. folyt./-szb

nicaraguai szocialista párt, olasz kommunista párt, panamai néppárt, paraguayi kommunista párt, peru kommunista pártja, portugál kommunista párt, réunioni kommunista párt, salvadori kommunista párt, san-marino kommunista pártja, spanyol kommunista párt, svájci munkapárt, sziriai kommunista párt, szovjetunió kommunista pártja, szudáni kommunista párt, török kommunista párt, tunéziai kommunista párt, uruguayi kommunista párt, venezuelai kommunista párt, algériai kommunisták képviselői. a konzultatív találkozáson megfigyelőként résztvettek az izlandi szocialista egységpárt és a norvég kommunista párt képviselői.

/folyt.köv./

22.--/szb

de

-58-

bb 34. /a konzultatív találkozó... 5. folyt./-szb

ezzel a kommunista és munkáspártok konzultatív találkozásán befejeződött a napirend vitája.

a délutáni ülésen a találkozó résztvevői - a réunioni kommunista párt képviselőjének tartózkodása mellett - elfogadták a találkozóról kiadott záróközleményt, amelyet a tizenhat párt képviselőiből előző napon alakult szerkesztő bizottság dolgozott ki és terjesztett elő.

ezt követően m.a. szuszlov, az szkp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára bejelentette:

- minthogy sok testvérpárt küldöttsége javasolta, hogy a kommunista és munkáspártok tanácskozását moszkvában tartásuk meg, az szkp delegációja jelentést tett erről központi bizottságának, amelytől azt az utasítást kapta:

„ fejezze ki szívből jövő háláját e bizalomért a testvérpártok küldöttségeinek és közölje, ha a konzultatív találkozó célszerűnek látja, hogy a tanácskozást moszkvában tartásuk meg, akkor az szkp központi bizottsága megtiszteltetésnek tekinti, hogy moszkvában fogadhatja a tanácskozás valamennyi résztvevőjét.

- az szkp központi bizottsága minden szükségességet megtesz, hogy biztosítsa a legkedvezőbb feltételeket a tanácskozás munkájához és a testvérpártok küldöttségeit szívből jövő vendégszeretettel fogadja.,,

a bejelentést a küldöttségek nagy tapssal fogadták.

ezután gus' nall, az amerikai egyesült államok kommunista pártjának főtitkára a találkozó résztvevői nevében meleg szavakkal mondott köszönetet a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának a találkozó eredményes megrendezéséért.

/folyt.köv./

22.08/1958

de

- 59 -

bb 34. /a konzultatív találkozó... 6. folyt./-szb

a találkozó befejezésekor komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a találkozón részt vett magyar pártküldöttség vezetője zárszavában egyebek között megállapította: a kommunista és munkáspártok budapesti konzultatív találkozója nagy, fontos és eredményes munkát végzett. az mszmp központi bizottságának nevében köszönetet mondott a küldöttségek munkájáért. „szív-
ből köszönjük önöknek - mondotta - az elvtársi, demokrati-
kus, internacionalista eszméktől vezérelt vitát, közösen
elért eredményeinket, amelyek a nemzetközi kommunista mozga-
lom nagy és szent ügyét szolgálják.„ kérte a résztvevőket,
hogy hazájukba visszatérve, pártjuk tagjainak, országuk mun-
kásosztályának, dolgozóinak adják át a magyar kommunisták,
dolgozó népünk forró, testvéri üdvözlését és legjobb elvtár-
si kívánságait.

a találkozó záróakkordjaként a résztvevők percekig tartó
tapssal fejezték ki a találkozó eredményes munkája feletti
örömüket, majd a tanácskozó teremben sok nyelven felhangzott
az internacionálé.

ezzel kedden este véget ért a kommunista és munkáspártok
budapesti konzultatív találkozója. /mti/
-.-

22.11/szb

-60-

bb 82. testvérpártok küldöttségeinek elutazása

k szb zs

1968. május 5.

a kommunista és munkáspártok konzultatív találkozásán
résztvevő küldöttségek közül a német kommunista párt dele-
gációja - max schäfer, a politikai bizottság tagja, jup an-
genfort, a politikai bizottság tagja, - továbbá a német szo-
cialista egységpárt küldöttsége - erich honecker, a politi-
kai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, hermann
matern, a politikai bizottság tagja, hermann axen, a poli-
tikai bizottság póttagja, a központi bizottság titkára,
paul markowski, a központi bizottság póttagja, kedden este
elutazott budapestről.

a delegációkat biszku béla, az mszmp politikai bizott-
ságának tagja, a központi bizottság titkára és sándor józsef
a központi bizottság tagja búcsúztatta. /mti/
-.-

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb bs

1968. március 5.

a mai bb 81. számú hírünk /közlemény a kommunista/ első
bekezdésének első sora elől az 1. számot kérjük törölni.

az 1. folytatás nyolcadik sorában a szöveg helyesen:

... a venezuelai kommunista párt, egy illegalitásban
levő kommunista párt, valamint az algériai kommunisták... stb.

x x x

22.38/Lm

- 61 -

bb 81. /közlemény a... 2. folyt./-szb

a konzultatív találkozó részvevői szabad elvtársi vita légkörében véleménycserét folytattak a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának összehívásáról és előkészítéséről. a sokoldalú vita után állást foglaltak amellett, hogy a tanácskozást 1968. novemberére-decemberére moszkvába hívják össze.

a találkozó abból indult ki, hogy a tanácskozás célja a kommunista mozgalom egységének megerősítése, a szocializmus és a demokrácia összes erői tömörítésének elősegítése az imperializmus elleni harcban, a népek nemzeti és szociális felszabadításáért és a világbékéért. a sorra kerülő tanácskozás napirendjével kapcsolatos javaslatokat megvitatta a találkozó arra a következtetésre jutott, hogy egyetlen kérdést kell a tanácskozás napirendjére tűzni: „az imperializmus elleni harc feladatait a jelenlegi szakaszban és a kommunista és munkáspártok, valamint az összes antiimperialista erők akcióegysége,„

a találkozó részvevőinek egyöntetű véleménye szerint a tanácskozást a kollektivitás és az elvtársi együttműködés alapján kell előkészíteni, következetesen betartva a kommunista és munkáspártoknak a tanácskozás előkészítésében és lebonyolításában való egyenjogú részvételének elvét.

a konzultatív találkozó részvevői megállapodtak abban, hogy a tanácskozás előkészítésének időszakára bizottságot hoznak létre mindazon kommunista és munkáspártok képviselőiből, amelyek abban részt kívánnak venni. a tanácskozás előkészítő bizottságát megbízták azzal, hogy vizsgálja meg és általánosítsa a testvérpártok javaslatait és a tanácskozásra vonatkozó egyéb anyagokat; dolgozza ki a dokumentum-tervezeteket és valamennyit terjessze a tanácskozás elé. a bizottság a fenti kérdésben kapcsolatot tart a testvérpártokkal. ez a megközelítés lehetővé teszi, hogy maximális mértékben figyelembe vegyék a testvérpártok valamennyi építő jellegű véleményét, kívánságát és közösen készítsék elő a nemzetközi tanácskozást. az előkészítő bizottság székhelye budapest. a konzultatív találkozó szükségesnek tartja az előkészítő bizottság ülésének összehívását április 24-re. az ülés összehívására a konzultatív találkozó a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságát kérte fel.

/folyt. köv./

22. 55/570

-62-

bb 81. /közlemény a... 3. folyt./-szb

a találkozó részvevőinek szilárd meggyőződése: a nemzetközi tanácskozás elősegíti, hogy minden kommunista párt, az egész nemzetközi kommunista mozgalom és valamennyi antiimperialista erő tömörüljön az imperializmus elleni harcban.

a konzultatív találkozó felhívással fordul minden kommunista és munkáspárthoz - beleértve azokat a pártokat is, amelyek bár milyen oknál fogva nem voltak jelen a budapesti találkozóon, - hogy vegyenek részt a nemzetközi tanácskozáson és annak előkészítésében. a konzultatív találkozó felhívja a testvérpártokat, hogy a teljes egyenjogúság alapján kapcsolódjanak be az előkészítő munkába.

a találkozó részvevői egyöntetűen elfogadták a vietnami néphez intézett szolidaritási üzenetet, amelyben kifejezésre juttatták valamennyi kommunista csodálatát a vietnami nép hősi harca iránt és biztosították arról, hogy a segítség, amelyet a szocialista országok és a világ összes dolgozói nyújtanak a harcoló vietnamnak, állandóan növekedni fog mindaddig, amíg teljesen ki nem űzik az agresszorokat vietnam földjéről.

a budapesti találkozóon résztvevő pártküldöttségek meggyőződése, hogy a kommunista és munkáspártok elkövetkező nemzetközi tanácskozása fontos szakaszt jelent majd az egész világ kommunistáinak a marxizmus-leninizmus, a proletár internacionalizmus elvi alapján való tömörítésében és nagy lépéssel viszi előre valamennyi antiimperialista erő egyesítését. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb bs

1968. március 5.

a mai bb 81. számú közlemény /a kommunista és munkáspártok... című/ hírünk embargóját f e l o l d j u k. /mti/

23.--/szb

-63-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. március 6.

00 1. könyv-szépségek

i tf/lk-lm sr

1968. március 6.

ne csak jó, tartalmas, hanem küllemében is vonzó, esztétikus kivitelű legyen minden újonnan megjelenő könyv - ezt szorgalmazza hosszú évek óta az országos könyvművészeti bizottság. most hozott döntése is ilyen értelemben született: mely könyvek érdemelték ki az 1967-es termésből „az év legszebb kiadványa”, címet. a kiadói főigazgatóság közlése szerint a könyv-szépségversenyben ezúttal 300 féle kiadvány, valamennyi műfajt képviselő kötet „indult”, és elbírálásukban - első alkalommal - külföldi szakértők, bolgár, csehszlovák, lengyel, ndk-beli, román és szovjet könyv-művészek is segítettek a zsüri munkáját. kategóriánként ítelték oda a „legszebb”, címet összesen 23 írói-nyomdai produktumnak.

a szépirodalmi művek csoportjában első helyre az „új kor nyitánya”, című, dokumentum-jellegű kötet került, amely magyar közéleti személyiségek, neves tudósok, írók, művészek szovjetunió-beli élményeit fogta csokorba a szépirodalmi könyvkiadó gondozásában. ebben a kategóriában kapott kitüntetést gyurkó lászló műve is - a „Lenin. október”,.

különleges, művészeti és export-könyvek - így nevezik azt a kategóriát, amelyben a két első helyen a corvina kiadónál készült „afrika művészete”, /bodrogi tiber munkája/ és a „róma”, című /pogány frigyos szerkesztette/ album szerepel; azután így folytatódik a sor: charles baudelaire „a romlás virágai”, /magyar helikon/, továbbá az akadémiai kiadó gondozásában megjelent három tudományos mű, szerzői geleji, komár-szutter, rodé.

/folyt.köv./

de